

W. SOKOL SYDNEY VĚSTNÍK

AUSTRALIA*

ŘÍJEN 2007

EDITA BERNTSEN B.A., LL.B.
SOLICITOR AND ATTORNEY

7 ST PAULS ST, RANDWICK NSW 2031

**ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA
POSKYTUJÚCA SLUŽBY V ROZLIČNÝCH
OBLASTIACH PRÁVA, VRÁTANE
EMIGRAČNÉHO.**

Právnu poradu si môžete zaistiť na:

TEL: (02) 9399 9374 MOB: 0423 056 884

FAX: (02) 9326 6012

EMAIL: eberntsen@optusnet.com.au

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

**Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210**

Our Treatment Solutions

Single Teeth

Multiple Teeth

Dentures

Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

THE MAGICAL WHITE CHRISTMAS NEW YEAR TOUR

Welcome the New Year in Budapest!

Departs 24 December – Return 12 January '08

VIENNA - BUDAPEST - PRAGUE ČESKÝ KRUMLOV - BRATISLAVA
20 Day Luxury Escorted Personalized Tour - Flying Emirates

Visit the Christmas Markets at Schönbrunn Palace in Vienna Welcome the New Year in Budapest (Gala dinner with entertainment) Enjoy Opera in Prague and Bratislava, Concert in Vienna, Spa in Budapest
Discover Český Krumlov - the most wonderful medieval city in Central Europe

An extraordinary Experience at extraordinary value
\$9,700 per person twin share
All Inclusive Early Bird Book by 01 June SAVE \$300 PP

Some of the things we do on the 20 - day Tour:

- Explore the magnificent capital cities of Vienna, Budapest, Český Krumlov, Prague and Bratislava with local expert guides!
- Enjoy the Traditional Christmas Markets at Schonbrunn Palace - Vienna.
- Visit Schönbrunn Palace- the summer residence of the Habsburg family, the rulers of the Austro-Hungarian Empire.
- Enjoy Dinner at the famous Vienna's Kursalon Johann restaurant followed by a world class concert performed by the Viennese Waltz Orchestra in the splendid surroundings of the famous Kursalon where Strauss family celebrated their greatest triumphs.
- Explore Vienna and the most beautiful part of the Vienna Woods with its Roman city of Baden, hunting lodge Mayerling, and the medieval cloister of the Cistercian Abbey of Heiligenkreuz.
- Dine at Griechenbeisl - Vienna's oldest restaurant.
- Dip into one of the thermal pools and rejuvenate yourself with 2 spa treatments at the luxury Spa hotel in Budapest on picturesque Margaret Island in the river Danube which divides Buda and Pest.
- Enjoy the Special New Year's Gala Dinner with entertainment at our luxury hotel Thermal Budapest.
- Attend the performance of Carmen at the stunning Prague State Opera that opened its doors in 1888.
- Admire the inside of Budapest's neo-gothic Parliament House and other thrilling sightseeing taking you to famous landmarks, and the countryside. We make sure you see it all!
- Enjoy the spectacular evening cruise on the Danube.
- Explore the medieval UNESCO listed town in the Czech Republic - the most beautifully preserved city of Český Krumlov, where 82% of buildings are registered as cultural monuments!
- Discover 2000 year old Bratislava, capital of Slovakia, while staying at the luxurious 5-star Radisson Carlton Hotel, walking distance from the old town.
- Enjoy Opera performance at the spectacular 100 year old Opera House next door to our hotel.
- Share your holidays with a group of like-minded individuals, where the pace is leisurely, and the hotels are first class, perfectly located and most things are pre-paid.
- Break the long journey home and get a good night sleep at the Dubai (United Arab Emirates) Hotel before arriving to Sydney.

Eva Santo

Director / Tour Leader - European Spa Tours - Eva's European Tours

Contact Us Now ! Phone: (02) 9449 1786 Mobile: 0419 999 565
Email: eva@spatours.com.au

Licence No. 2TA5824

"Let me Escort you the way I would escort my best friend!"

Eva

*APOTHEKER
SCHELLER
IDEAS OF NATURE*

*FOR HEALTHY SKIN AND A NATURALLY BEAUTIFUL
COMPLEXION*

Dr. Scheller's natural skin care range is made in Germany and sold in over 46 countries. Go to our web site and see our full range of skin care. Postage is included in all pricing, or you can ring and arrange an appointment at 1/125 Garden Street Narrabeen Sydney.

Apotheker Scheller has a created different skin care series for

- **Normal**
- **Dry**
- **Sensitive**
- **Mature**
- **Mixed skin types**

Mention this advertisement and receive 10% off.

Contact aileen@aromatherapyonline.com.au or 0414 442 220

www.aromatherapyonline.com.au

GOULBURN WINE & SPIRITS SUPPLY PTY LTD
INCORPORATED IN NSW

Wholesale Wine & Spirits Merchants
9-13 Brisbane Street, Darlinghurst, NSW 2010 Australia

Tel (02) 9264 8459 Fax (02) 9264 8941

* WE IMPORT A LARGE RANGE OF CZECH BEERS & SPIRITS *

• BŘEZŇÁK & ZLATOPRAMEN	• JELÍNEK BOROVIČKA
• KARLOVARSKÁ BECHEROVKA	• JELÍNEK FERNET
• TUZEMSKÝ RUM	• STARÁ MYSLIVECKÁ
• JELÍNEK SLIVOVICE	• PRADĚD
• JELÍNEK GRIOTKA	• KMÍNKÁ
• KLÁŠTERNÍ TAJEMSTVÍ	• JAKA MARUS

* WE DELIVER LOCALLY AND INTERSTATE *

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 5
Ročník LV
Říjen 2007

Number 5
Volume LV
October 2007

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX
Print Post Approved PP 239732-00003
XX

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

28. říjen – 89. výročí vzniku ČSR

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Narozeniny/Slovo úvodem	8
90 let od bitvy u Zborova	9
Ohlasy čtenářů	10
Pralidé vyhladili vakovky	11
Žalov / Jan Beneš	12
70 let od úmrtí T G Masaryka	13
Kdo vzpomíná oběti komunismu?	14
Cena jedince	15
Sokol kapverdský	16
21. srpen 1968	17
Z Generálního konzulátu	18
Letem světem	20
Kdo rozbil bolševickou pevnost	22
Bolševická poezie – M Majerová	23
České Orfeum	25
Kino Ponrepo	26
Oteplujeme se?	27
V dobách bojů o Slovensko	28
100 let skautingu	31
Češi v Austrálii a na N Zélandu	32
Humor	34
Perly a perličky	35
Airstrip project	40
Staroměstská poprava	41
Z tajů krás české řeči	45

VĚSTNÍK

Dvuměsíčník Sokola Sydney.

Obsah uveřejněných článků nemusí být totožný s názory redakce. Vyhražujeme si právo články upravit.

Telefon redakce:

02 9528 7928

Email:

contact@sokolsydney.com

Věstník se též nachází na

internetové stránce

www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

7.11.2007

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA MÍSTOSTAROSTY

Vážení bratři a sestry,

Jak jistě víte, náš sokolský Národní dům prosperuje a výbor se neustále snaží vylepšovat co se dá. Za poslední dva-tři roky máme renovovanou podlahu a okapy, klimatizaci v restauraci, nová nouzová osvětlení, nové nouzové dveře, mycí stroj na podlahu, nové pingpongové stoly, nové pohodlné židle, moderní zvukovou a obrazovou techniku, ochranné sítě na oknech v tělocvičně a spoustu dalších vymožeností. Co je také důležité je to, že jsme si dokázali vytvořit stálý příjem a tak všechna ta vylepšení a modernizace neovlivnila naši finanční pozici.

Při této příležitosti se však musím zamyslet nad názory některých členů naší organizace, ohledně toho jak členové Sokola všechny tyto vymoženosti využívají. S politováním musím říci, že členů Sokola je stále méně a účast na akcích pořádaných především pro nás Sokoly ochabuje. Já osobně nevidím problém v zachování sokolského Národního domu jakožto takového, ale mrzí mě, že přes veškerou snahu obětavých dobrovolníků neustále ubývá členů, kteří využívají sokolský Národní dům a užívají si jeho štědrého vybavení. Jaký je Váš názor bratři a sestry? Pevně věřím, že Vaše odezva na tuto úvahu pomůže sokolskému výboru v dalších rozhodnutích týkajících se Sokola Sydney. Adresu najdete na konci této stránky.

Nazdar Pavel Ott

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel nás stojí 22.20AUD a bude co nevidět opět zvýšené. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník celkem \$500; fond na údržbu Národního domu \$40. Mnoho díky všem dárcům.

Členské příspěvky - Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2007 BYLY SPLATNÉ DO 31/1/2007**. Někteří členové ještě nezaplatili za rok 2006 a mnozí za rok 2007.

Věstník: předplatné pro nečleny je \$25 na kalendářní rok od 1.1. do 31.12.2007.

Vydání: celkem \$16,560, z toho mimořádné bylo zakoupení dalších dvaceti moderních skládacích stolů za \$1,434, renovace nouzového osvětlení \$3,698, oprava střechy \$1,067, koupě bezdrátového mikrofónu \$399 a Council Rates \$2,679.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1.7.2007 do 31.8.2007:

Vavroš Z	50	Karpišek L	75	Retter P Dr	50
Altová M	90	Vyhnálek M	100	Šindler P Dr	25
Muchová L	25	Krauss J	25	Houdek V&Z	100

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd, 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086**.

„SOKOL SYDNEY LTD“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „Money Order“ je teď jediný „Payee“ australským bankám přijatelný. Prosíme používejte jen tento název pro všechny platby.

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

VEZMĚTE, PROSÍM, NA VĚDOMÍ NOVOU ADRESU PRO ZASÍLÁNÍ VŠECH PLATEB: SOKOL SYDNEY LTD, 16 GRATTAN CRESCENT, FRENCHS FOREST NSW 2086.

28. ŘÍJEN Ivo Pšeničný

Původně napsáno jako projev k oslavě vzniku Československé republiky v sokolském Národním domě ve Frenchs Forest 26. října 2003. (Upraveno redakcí Věstníku.)

Již tomu bude 89 let od vzniku Československé republiky. Pomalu nás opouštějí poslední pamětníci této pozoruhodné události a mladé generace Čechů žijí v nevědomosti a nezájmu o historii našeho národa. Není to jejich vinou, nejsou ani vedeni ani vychováni k vědomí, že bez znalosti dějin a historie národ ztrácí pevnou půdu pod nohama a dá se pak snadno ovládat nekalými zájmy. Mám v živé paměti mé školní dny v Protektorátu za německé okupace, kdy jsme nuceně přelepovali odstavce a celé stránky v učebnicích dějepisu nahrazující pravdu lží. A přesně to samé jsme byli nuceni dělat po komunistickém puči v osmačtyřicátém roce. Vlastně i pár let před tím, díky komunisty ovládanému školství. A dnes? Je mi smutno být svědkem jak rábdoby "historikové" z ultra levého i ultra pravého křídla překrucují a upravují dějiny bez ohledu na pravdu; nebo se naopak snaží vychovávat mládež k nezájmu a nevědomosti a k opovržení nad minulostí.

Moudrý pán George Santayana kdysi napsal: "Ti, kteří si nepamatují minulost, jsou odsouzeni ji opakovat. A mně neznámý autor řekl: "Historie je učitelkou života, ale má nepozorné žáky."

Neměli bychom zapomínat na první republiku - je toho mnoho, z čeho si můžeme vzít příklad a z čeho se poučit. Nedávno jsem v knize americké autorky objevil zajímavou stať. Citují: "Americký novinář Max Putzel napsal z Prahy v dubnu 1938: Bez pocitu viny a bez zaujetí se musí spravedlivě přiznat, že politický systém který Češi vytvořili během krátkých 20 let jest neuvěřitelně nadřazený kterémukoliv jinému ve střední Evropě - demokracie v některých aspektech znamenitější než Spojených států amerických."

Dnes se začínají objevovat názory, že se znamenitost první republiky přehání, že si moc fandíme a že je to mythus. Dovolil bych si tento názor vyvrátit alespoň několika skutečnostmi: vzpomeňme zdravotnictví - vynikající lékaři, chudí lidé jsou léčeni zdarma "na pokladnu". Masarykova liga proti tuberkulóze s léčebnými ústavy a prázdninovými tábory pro nemocné děti. Jaké množství automobilek na tak malou zemi: Škoda, Tatra, Aero, Praga, Jawa a Waltrovka. Vzpomeňme moderní spalovny odpadků ve Vysočanech nezamořující vzduch. A co speciální "Kuka" vozy na sběr odpadků hermeticky uzavřené a hygienické nemající dodnes ve světě obdoby. Hustá a bezvadně fungující síť veřejné dopravy; autobusem jste se dostali i do těch nejzapadlejších míst. Spravedlivý, lidský a při tom respekt mající soudní systém. A podívejme se na tehdejší kulturu - architekti výtvarníci, hudebníci, filmaři, spisovatelé; Karel Čapek překládaný do všech světových jazyků; jím vynalezené slovo ROBOT (asi z roboty) je dodnes světově používáno. Z množství vědců připomínám fyzika Františka Běhounka, pozvaného italským generálem Umberto Nobile k účasti na polární výpravě vzducholodí ztroskotavší na kře ledové.

A co náš průmysl, naši výborní řemeslníci a inženýři! Vyráběli jsme skvostné vlněné látky pro Anglii, obráběcí stroje pro celý svět. Naš zbrojní průmysl měl skvělé jméno. Stavěli jsme cukrovary v Itálii, ve Skotsku a mnoha dalších zemích. Seznam by byl nekonečný, a kde jinde se hlava státu scházela a debatovala každý pátek s vůdčími umělci a filosofy jako to dělal prezident Masaryk s „Pátečníky“

Naš národ procházel a bude procházet mnohými těžkými zkouškami. Naší velikou tragedií je, že jsme v protinacistickém a později protikomunistickém odboji ztratili ty nejlepší a vynikající, tu elitu, která by nás dnes mnohem lépe vedla. Bohužel ti umučení a popravení jsou dodnes postrádáni.

Ale po tom všem, co jsme prožili, náš národ, doufám, je nezníčitelný a projde úskalími na nás čekajícími tak, jako se nám to podařilo v minulosti. My pak všichni tomu můžeme pomoci tím, že nebudeme zapomínat na minulost a nebudeme ji ignorovat, ale budeme se k ní vracet a studovat ji, a vést k tomu také naši mládež. A připomínat si slova Jana Amose Komenského: "Hubme nevědomost, aby nevědomost nezhubila nás!"

Omluva sestře Jiřině Hrdinové.

V srpnovém čísle Věstníku se naše redakce dopustila neodpustitelné chyby, která nás bude velmi dlouho mrzet a které opravdu moc litujeme. V rubrice „Žalov“ jsme uveřejnili zprávu, že nás opustila sestra Jiřina Hrdinová. Krátce po rozeslání Věstníku mi volala kamarádka sestry Hrdinové, paní Echnrová a rozrušeným hlasem mi sdělila, že Jiřinka Hrdinová je živa a zdráva a ptala se mě, jak se něco takového mohlo stát? Bylo mi hrozně, když jsem se vzchopil, pokusil jsem se vysvětlit jak k tomu došlo. Samozřejmě si podobné zprávy ověřujeme, jenže jak teď vím, to nestačí. Měl jsem sestru Hrdinovou na seznamu těch, kteří budou slavít „seniorské“ narozeniny. Tak jako vždycky jsem ten seznam prošel s župním starostou a bývalým pokladníkem br. Jiřím Jelínkem, který má bohatou znalost našeho členstva a ten mi sdělil, že jedna z jeho dcer sleduje v Sydnejském Heraldůvi oznámení o pohřbech a když tam najde české jméno sdělí to svému tatínkovi. Asi před dvěma měsíci tam našla jméno J. Hrdina. Bratr Jelínek netušil, že v Sydney jsou další Hrdinovi a tak se to stalo. Snažil jsem se si to ještě ověřit s řadou lidí, ale nikdo sestru Hrdinovou neznal tak blízce aby zprávu potvrdil, mnozí si ji pamatují ze Sokola. Zůstalo na mně co učinit a bohužel jsem udělal chybný krok. Moc se sestře Hrdinové omlouvám. Navíc to bylo v týdnu, kdy její přítelkyně se chystala podstoupit operaci a o to víc to pro ni bylo traumatické. J. Z.

*****

V tomto říjnovém čísle Věstníku popřejeme **říjňáčkám a říjňákům a listopadačkám a listopadačkám.**

Srdečně blahopřejeme a přejeme všechno nejlepší sestrám, které oslaví své kulaté, nebo půlkulaté narozeniny v říjnu a v listopadu: 3.10. **Lence Reňákové,** narozené v Uherském Hradišti, a 8.10. **Jíndře Thorovské,** narozené v Ústí nad Labem.

A vše nejlepší našim bratřím, kteří ty kulaté nebo půlkulaté oslaví v říjnu a v listopadu: 11.10. ve stejný den oslaví jeden své půlkulaté a druhý kulaté narozeniny, **Mirek Argalas,** pražský rodák a **Viktor Sacha.** Dále popřejeme 14.10. **Franku Barnertovi,** rodáku z Mikulovic, 18.11. **Milanu Škopkovi** a 22.11. **S. Gajdošíkovi.**

A těm dříve narozeným, našim seniorům i k nekulatým narozeninám přejeme vše nejlepší a pevné zdraví: 27.10. sestře **Miloslavě Gilečákové,** která se narodila v Ostravě a stala se členkou Sokola Ostrava v roce 1927.

26.10. bude slavit bratr **Tonda Hercok,** který se narodil v Rokycanech a byl po řadu let jednatelem naší jednoty, na český národní svátek 28.10. bude slavit bratr **Otakar Václav Hanzal,** narozený na Kladně. Začal cvičit v Sokole Kročehlavy, Župa Baráková, v roce 1938, po válce byl členem Sokola Spořilov, v letech 1949-50, už jako exulant byl členem Sokola Eichstadt a od roku 1955 je členem Sokola Sydney, 2.11. se narodil náčelník Župy Australské **Vrāta Kašpárek,** pražský rodák, který začal cvičit jako žák v Sokole Chocerady, kde cvičil do roku 1939. 5.11. oslaví své narozeniny bratr **Miroslav Tůma.** Svě narozeniny oslaví náš nejstarší říjnový a listopadový senior bratr **Jaroslav Ray Černý,** který se narodil 8.11.1914. v Praze. Náš dlouholetý a oblíbený knihovník a učitel češtiny byl žákem, dorostencem a mužem v Sokole Praha VII v župě Podbělohorské, v letech 1924-38. Slib složil U studánky rovněž v Sokole Praha VII. Bratr Ray cvičil celkem na čtyřech sletech. 10.11. oslaví své půlkulaté narozeniny bratr **Julius Joe Matuška,** který se narodil v Lučenci. Při poslední oslavě státního svátku obdržel od velvyslance České republiky Karla Pažourka medaili za zásluhy v boji československých vojáků v zahraničí v druhé světové válce. A 26.11. oslaví své, také půlkulaté narozeniny bratr **Bohumil Bečka,** rodák z Uhriněvsi u Prahy.

Sestry a bratři, přejeme vám dobré zdraví a mnoho dalších spokojených let. J.Z.

*****

Ohlasy čtenářů Věstníku

Ačkoli si vlídná slova čtenáře pana Petra Nevečeřala nijak nezasluhuji, děkuji mu zde za jeho vzácné uznání. Na odpověď bych rád uvedl, že jsem měl kdysi plné ruce práce se svou advokátní praxí. Kromě toho jsem nic nikam nepsal, protože jsem se za žádného pisemníka nikdy nepokládal. Až když Jana Háberová mě požádala o spolupráci

se svými Australskými Listy, začal jsem ji přispívat a tak vznikly Taje, a to bylo už v devadesátých letech. Pak se to nějak dostalo do Věstníku na popud Alenky Jiráskové, která byla tehdy jeho redaktorkou. Opakuji znovu, že sice panu Nevečeřalovi za jeho laskavou pochvalu vřele děkuji, ale nesdílím jeho názor, že jde o něco zvlášť chvályhodného.

Bořek Šindler, Sydney

Drazí v Sokole!

Když jsem si předplatila poprvé váš Věstník netušila jsem, kolik vzpomínek mi některé články vyvolají. Předminulý na mou profesorku Marii Provazníkovou. Ještě dodatečně jsem si vzpoměla, že jsem ji poprvé viděla v roce 1938. Z průvodu jsme najednou viděli vpravo na vyvýšeném podiu presidenta Beneše s paní Hanou a v řadě pod nimi jsem zahlédla vedle náčelníka Sokola Provazníkovou, kterou jsem znala z fotografií. - V červnovém čísle mě přivedly tři jiné články do dávné minulosti. (Kriste Pane, už si začínám připadat jako historický monument.) - O průvodu studentů na hrad v den komunistického puče v únoru 1948 mám dopis, který jsem napsala strýčkovi do Ameriky. Velká část studentů se oddělila, když policie průvod zastavila. Vyběhli jsme po travnatém svahu Petřina a dostali se až k hradní bráně. Tam se odehrávalo životu nebezpečné drama. Já jsem stála v první řadě. Pošlu článek později k posouzení. Příští rok tomu bude šedesát let. O Jiřině Štěpničkové mám také osobní zážitek a s vděkem na ni do dneška vzpomínám. - Při studiu tělesné výchovy na Karlově Univerzitě v Praze jsme měli též kursy plavání a skoků do vody. Naším instruktorem byl profesor Hoch. S kamarádkou Květou Hluzínovou jsme zneužily jeho ostýchavosti jak jednat pevně s dvacetiletými studentkami, které prošly a shodily ze sebe okovy totálního zasazení. Stal se terčem našich žertů a jeho důstojnost a snaha zachovat disciplínu byly podlamovány. Měl však konečnou zbraň. Dal do vzduchu, že nás nechá propadnout. Bylo by to znamenalo opakovat celý rok a my jsme vystrízlivěly. Jak ho ovlivnit, aby od toho úmyslu upustil? - Vzpoměly jsme si, že zbožňoval Jiřinu Štěpničkovou. Byla už manželkou Honzy Samce, jeho přítele, který bydlel jako my v tělocvičářské koleji na Karlově náměstí. Vzali se "by proxy" když byla v Anglii a čekala děcko, synka s nímž se pokusila později utéct přes hranice a byla chycena. Svěřily jsme se Honzovi se svým problémem a on nám dal telefonní číslo Jiřiny. Slibil, že nikomu nic neprozradí. - Ještě dnes vidím jak obě, nacpané v telefonní budce, jí vykládáme o svém prohřešení a prohlašujeme, že ona jediná nás může zachránit, protože ji Hoch tak zbožňuje. Jiřina Štěpničková si nás prý prověřila a my pak zkoušky udělaly. Na to jsme ještě od ní několikrát dostaly lístky do Vinohradského divadla. Hráli tam jednou Molièra a ona byla báječná. My seděly v první řadě vedle jejího tchána, majitele obchodu s obuví ve Strakonících, jak nám o přestávce sdělil, a my zase jemu, co jsme zač, když byl zvědav kdo jsme, že sedíme v "rodinných" sedadlech. - Poznámka ke článku o tom jak skladatel Vejvoda prodal lacino "Škoda lásky". Na filosofické fakultě, kde jsem studovala angličtinu se mluvilo tom, že synovec pana Vejvody jde studovat do USA. Přes válku se tam skladateli nashromáždilo šedesát tisíc amerických dolarů "royalties". Kdyby je byl převedl do republiky, byl by asi o ně v měnové reformě přišel. Všichni jsme svému kolegovi záviděli. Živořili jsme tenkrát na uvolňovaných 1.500 Kčs měsíčně a studium v Americe byl nesplnitelný sen. - Chtěla bych ještě poprosit pana Šindlera, aby vydal knižně své články o české řeči. Zamlouvám si koupí s věnováním. Stane se to "Family heirloom".

S pozdravem Maruška Sedláčková, Gold Coast, Queensland

...Zmínka o průvodu vysokoškoláků na Hrad oživila moje vzpomínky na účast nás vysokoškoláků z Vysoké školy obchodní v tomto protestu. Došli jsme až k bráně před Hradem a po dlouhém volání pro presidenta na nás přišly komunistické milice a střelba zbraní brzy protest ukončila. Já jsem s mladším bratrem dojel do Londýna 31. října 1948 a začátkem listopadu jsme navštívili Blažeje Vilíma, sekretáře sociálně demokratické strany a poslance, a skupinu uprchlíků, včetně Václava Majera. Byl to zajímavý večer, poněvadž jsem se tam náhodně setkal i se svým přítelem z Brna. Jmenoval se Oldřich Haselman Byl tam též Radek Lůža. Ti dva mladíci nám vyprávěli, že se nedávno vrátili z ČSR po nezdařeném pokusu odvézt presidenta Beneše přes hranice na Znojemsku do Rakouska. Překročili hranice u Znojma koncem června 1948 a dostali se až do Jihlavy, odkud se snažili dostat se do styku s presidentem. Podařilo se jim komunikovat s paní Hanou Benešovou, ale zhoršující se zdravotní stav presidenta byl příčinou nezdaru jejich plánu. Dvacátého osmého července 1948 opět překročili hranice na Znojemsku a šťastně se dostali do Rakouska a pak

do Anglie. Oldřich Haselman měl velký úspěch v zahraničí. Po studiích na Vysoké škole politické v Paříži financovaných britskou Labour Party pracoval pro Organizaci Spojených Národů a dosáhl titulu Deputy Commissioner of IRO (International Refugees Organisation) a byl zodpovědný za Jižní Ameriku a Afriku. Jeho hlavní stan byl v Uruguayi. Dnes jako pensista žije s manželkou Jaqueline v Uruguayi během evropské zimy, v létě na švýcarsko-francouzských hranicích ve Ferney-Voltaire a často navštěvuje Brno a rodinu svého příbuzného Jiřího Mahena.

B.Vohralík, Killara NSW

Dr. Radek Lůža je synem ruského legionáře generála Luži, Němci chyceného a popraveného, a byl po léta významným exilovým pracovníkem (pozn. red. Věstníku).

Ohlasy čtenářů naší webové stránky www.sokolsydney.com

Zdravím Sokol Sydney z České republiky z Brna. Máte-li zájem o jakoukoliv komunikaci odepište i na můj mobil nebo email. Jsem velký obdivovatel Austrálie a hledám touto cestou někoho na korespondenci a další. Je mi 38 roků jsem táta 2 kluků rošťáků kterým je 14 a 12 roků. Jsem bývalý řidič trucku a jezdil jsem po celé Evropě. Dnes jezdím v Brně s městským autobusem. K mým největším koníčkům patří vše co se týká Austrálie od pohlednic po reklamní a upomínkové předměty. Dále mám rád zvířata a přírodu jako takovou. Nesmím zapomenout na svou ženu Soňu které je 32 roků a je prodavačkou lahůdek. Dalšími členy rodiny jsou 3 letý pudl Charlie, 2 měsíční štěně labradorského retrievera Bad, papoušek Pepík což je andulka a leguán Rychlík. To je tak asi vše co bych do začátku napsal o sobě a své rodině. Už teď se těším, že se někdo najde stejných zájmů a projeví zájem o kontakt se mnou. Přejí krásný den a těším se na další spolupráci. Tomáš Harasta, Rousínovská 8, Brno. Tel. mob. +420721050901, e-mail harryaustral@seznam.cz.
Nashledanou Tomáš.

Nazdar bratři a sestry !

Tak se zdravíme u nás v sokole ve Vídni, kde jsem dlouholetou členkou a kde si všichni tykáme. Jinak pocházím ze Zlína, v České republice, kde jsem se před 60 lety narodila. Chtěla bych si s někým dopisovat z vaší organizace česky, anglicky bohužel neumím. Mám také PC program skype, kde bychom se mohli s potenciálním zájemcem vidět i slyšet. V případě zájmu napiš více. Chystám se totiž do Austrálie v příštím roce s hudební skupinou na turné a máme v plánu navštívit také české spolky a určitě také sokol v Sydney. Pokud je někdo zvědav, mohu napsat i podrobnosti. Doufám, že tato informace pro začátek stačí. Budu velmi ráda, když mi někdo odepíše. Cvičila jsem na posledním sokolském sletu v Praze za českou menšinu ve Vídni, snad tam tehdy byl i někdo od vás. Těším se na odpověď. Moje e-mail adresa: vlasta.k@chello.at nebo vlasta.korinkova@seznam.cz. Ve Vídni jsem 25 let a stále v pracovním procesu.

Snad na viděnou NAZDAR

Informace o životě Jindřicha Hanzlíka hledají jeho příbuzní v České republice. Jindřich Hanzlík se narodil v Hranicích na Moravě, kde byl starostou místního Sokola. V roce 1949 odešel do exilu a dostal se do Austrálie. Údajně zemřel v sedmdesátých letech. Pokud jste pana Hanzlíka znali, či jste o něm slyšeli, anebo znáte jakékoliv podrobnosti o jeho životě a osudu, zanechte laskavě zprávu na sydneyjském telefonu (02) 9692 8009 či pošlete e-mail na adresu: jstejskal@sl.nsw.gov.au

Žalov.

Počátkem srpna se s námi navždy rozloučila **Věra Houdková** rozená Maršálková manželka českého konsula na Tasmanii pana Zdenko Houdka. Narodila se na Moravě a chodila do dejvického Reformního Reálného Gymnasia na Velvarské třídě. Byla dcerou italského legionáře a plukovníka československého letectva za první republiky Maršálka. Do exilu odešla z Pahy jako mladá vzdělaná dívka a žila nejprve v Paříži. Počátkem padesátých let se uchýlila do Austrálie, kde dlouho žila v Sydney, než se podruhé provdala za pana konsula Zdenko Houdka. Do Austrálie se později dostavila i její maminka, vášnivá tenistka a hráčka bridge. Věra s maminkou patřily k nejlepším hráčkám bridge v Austrálii a ten obě pěstovaly závodně. Věřinu o několik let mladšímu bratrovi Radkovi se také nakonec podařilo přijít do Austrálie se svou manželkou, balerinou státního divadla v Praze v Karlíně. Věra již jako gymnasistka bývala veselá kopa a výborná společnice s prvotřídním smyslem pro humor a bývala jednou z nejkrásnějších, nejelegantnějších a nejpopulárnějších frekventantek korsa na Dejvické třídě. Nikdy - jak jde naše české rčení - nikdy nezkazila žádnou legraci. Jistě mně nebude mít Věra zaslé vzpomenu-li také, že v Sydney byla jednou z prvních nositelek bikini - a to vyžadovalo nemalou odvalu. Dožila se v manželské pohodě na Tasmanii před dvěma léty požehnané osmdesátky a všem kdo ji znali bude mezi námi chybět. Čest její světlé památce.

Značně opožděně nám také došla zpráva o úmrtí brněnského rodáka a někdejšího sydneyského residenta profesora **Vladimíra Slámečky**. Zemřel v červnu minulého roku ve Spojených Státech a dožil se požehnaného věku 78 let. Působil dlouhá léta na amerických univerzitách, kde si získal renomé mimořádně nadaného vzdělance, ale svou zahraniční universitní kariéru zahajoval jako československý exulant na sydneyjské universitě počátkem padesátých let - spolu s Jendou Kmentou, Mílou Bernáškem, Zdeňkem Vybíralem a Bořkem Šindlerem. Koncem padesátých let potom odešel do Spojených Států a na newyorské Columbia University získal doktorát filosofie. Jeden čas také studoval na mnichovské universitě v Německu. Snad i profesor Slámečka nám bude milostiv dotkneme-li se jeho minulosti a to v dobách kdy zde během studií působil jako všeho znalý i obratný „údržbář“. Věstník o něm kdysi přinesl zmínku v souvislosti s článkem „Australský Američan Zdeňek Vybíral“. Jako student na sydneyjské universitě bydlíval totiž kolega Slámečka v malém domku v zahradě Ženské koleje a vykonával funkci zahradníka. Udělali tak tehdy, jak jsme my, jeho kolegové usoudili, kozla zahradníkem a pilný Slámečka kultivoval a obdělával v té dívčí koleji v Newtownu co se mu ku kultivaci a obdělávání naskytlo. Že byl předmětem naší všeobecné kolegiální závisti i našeho neutuchajícího obdivu své pile, svého umu a urputné vytrvalosti v údržbě podotýkat jistě zvláště netřeba. Budiž mu americká země lehká.

V úterý 7. srpna 2007 zesnula po krátké, ale těžké chorobě v Queenslandu sestra **Františka Čapková**. Sestra Čapková se narodila v Hevlíně, krátce po druhé světové válce v roce 1945. Členkou Sokola Sydney se stala v roce 1999. V Sokole často pomáhala, při vepřových hodech, kde sama vyráběla výborné jitrnice. Docela nedávno se s rodinou odstěhovala do Queenslandu. Zesnula mladá pouhých 61 let. S maminkou, manželkou, sestrou, švagrovou a tetou se přišla rozloučit její rodina, rodina Kamenčákových a přátelé.

Long time supporter of Věstník **professor Zdeněk Holý** passed away on 25 June 2007 leaving a widow, a son, a daughter and two grandchildren. Zdeněk Josef Holý was born on 21 April 1924 in Počátky. He was the only son of Josef Antonín Holý, one of

Žalov. (Pokračování)

the Czech Legionnaires, who later became a commander in the gendarmerie. During World War II he was transported to work in Germany but escaped when the Russian Front collapsed and made his way back to Pilsen. In 1949, he escaped into West Germany. He arrived in Australia as a refugee in June 1950 and was sent to a labouring camp at Mundaring Weir in Western Australia. He worked at a variety of jobs in Perth and Adelaide and moved to Sydney in 1954, when he resumed his engineering career. He studied for, and obtained, three more degrees and became an international expert on the economics of nuclear power. Until retirement he held the position of Associate Professor in the Faculty of Engineering at the University of New South Wales.

(Information kindly provided by Mrs Philippa Holy.)

Prodloužení pasů českých občanů.

Ing.arch. Jarda Zahrádka – šéfredaktor Věstníku

Nedávno jsem se vydal na český konzulát požádat o prodloužení platnosti svého českého pasu. Počítal jsem s tím, že to možná bude trvat několik týdnů, protože můj nový pas nebude jen český pas, ale Europas. V roce 1996, kdy mně pas vybavila konzulka paní Irena Mráčková to trvalo „celé dva týdny“. Byl to podobný případ, tehdy můj starý pas vypršel asi před pětadvaceti lety. Navíc jsem obdržel trest 30 měsíců vězení za zločin „za nenavrácení se“ do republiky. Je zajímavé nikdo mne nežádal abych podepsal nebo alespoň slovně slíbil, že se vrátím ...ale podle tehdejších zákonů ...a kdo by se se mnou o tom bavil. Mohl jsem ovšem požádat o milost, což mi ovšem bylo poněkud proti srsti.

A nyní zpět k mé nynější návštěvě na českém generálním konzulátě v Sydney. Bylo mi sděleno, že moje žádost o obnovení pasu si vyžádá pět měsíců. Ztratil jsem dech takže jsem se ani nezeptal proč tak dlouho? Spíše jsem si položil otázku kdo to asi rozhodl a proč? Určitě to nebyl pan generální konzul Vít Kolář, který se spíše stará o to jak usnadnit život našim krajanům například zavedením občasně pracovní doby na konzulátě v sobotu.

Stopa povede asi nahoru do Prahy k nějakému profesionálnímu vydavateli směrnic a prováděcích vyhlášek. Pan ministr zahraničních věcí, sám bývalý exulant, by s tím určitě nesouhlasil, ale ten se musí starat o jiné mnohem důležitější věci.

Ve svém případě jsem prošvihl termín platnosti pasu, ale v době potřebné k jeho obnovení jsem měl úplně jiné starosti. Specialista mi sdělil, že mám rakovinu. Daleko více mě zajímalo, kdo mne bude operovat. V den, kdy mi končila platnost pasu, jsem se zotavoval po operaci a několika „strokes“ v St.George Private Hospital. K takovým okolnostem ovšem směrnice nepřihlízejí, Vše mi dopadlo dobře a já jsem začal plánovat cestu do Čech na setkání se spolužáky a také do Madridu, kde pracuje můj syn Alex.

Jaké je ponaučení? Když chceš do Čech musíš být zdravý jako řípa nebo cestovat na australský pas! (Australský pas je platný pro identifikaci na území Austrálie ještě dva roky po vypršení jeho platnosti jako cestovního dokladu.)

**VEZMĚTE, PROSÍM, NA VĚDOMÍ NOVOU ADRESU PRO
ZASÍLÁNÍ VŠECH PLATEB: SOKOL SYDNEY LTD,
16 GRATTAN CRESCENT, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

LETEM SVĚTEM

Létat každé dva měsíce světem na šéfův popud se třeba zdá být nezáviděníhodné už proto, že člověk vlastně riskantně oblétavá zeměkouli šestkrát do roka. My Australané jsme na takové oblety i trochu zvyklí. Ale když ty lety kolem globu už několikrát absolvujete, vážení a milí čtenáři, tedy spíše když se těmi zahraničními českými publikacemi tak pravidelně probíráte, napadne vás přitom všelicos. Zjišťujete třeba, že všude se zřejmě z exulantů po roce 1989 pomalu stali krajané. Všichni si rádi občas zajedou domů a všichni jsou nadšení vospělostí a půvabem naší rodné země. Ale všichni - skoro všichni - také přicházejí na to, že vrátit se domů natrvalo už dobře nelze... A také vycítujete, že ten pocit nepochopení a odcizení s lidmi doma je společný všem nám zahraničním Čechům. To všechno člověk mezi řádky vyčítá. Nyní se ale opásejme a letu zdar.

Z květnováho/červnového dvojčísla Kanadských Listů se dočítáme o úmrtí významné osobnosti československého exilu ve Velké Británii, důstojného pána Jana Langa. Byl katolickým knězem v českém Londýně, ale byl znám exulantům i z jiných zemí. Otec Lang byl rodákem z jihomoravského Rajhradu a v Benešově se později stal jezuitou. V roce 1944 byl Němci uvězněn na malé pevnosti v Terezíně. Po skončení druhé světové války dokončoval v Londýně teologická studia a tam po únoru 1948 už zůstal a věnoval se jako katolický kněz duchovní práci v exilu. - Kanadské Listy také přináší hrozivou zprávu o tom, že v Kanadě je snad 250.000 bezdomovců, což je pro nás v Austrálii téměř nepředstavitelné. - Srpnový Kanadský Sokol přináší odpověď Rudolfa Maštalýře z kanadského města Hope panu Josefu Vránovi na jeho neuvážená slova o Sokole a jeho funkci v nové době. Naši čtenáři si snad pamatují, že na tomto místě přinesl náš Věstník v srpnovém čísle provokativní citát z dopisu pana Vrány - bylo to vlastně neomalené napadení sokola a sokolské myšlenky - a Rudolf Maštalýř mu tedy odpovídá, a mimo jiné uvádí: "...Mrzela mne slova pana J.Vrány, že na nějaké vlastenčení ve stylu „vlast máti až nás zavolá..." nikoho nenachytáme. Nemohu si odpustit ironickou poznámku: vyznával by pan J.Vrána raději hesla „se Sovětským Svazem na věčné časy“, která nás v době komunistické totality pronásledovala na každém kroku - od školních lavic až do domu důchodců?" A pokračuje: "....proč a z jakého důvodu pan J.Vrána tak chladným, lze říci neomaleným způsobem zpochybňuje zásluhy a význam Sokola pro národ...?". Není ovšem možno zde přinést další části Maštalýřovy odpovědi, ale jeho další vývody jsou pádné. Snad ale stojí zato uvést zde titulky pod nímž Vránovi odpovídá - „Heslo Ve zdravém těle zdravý duch na smetiště?“.

American Sokol, tradičně jenom anglicky tištěný, se zabývá v červnovém čísle událostmi kolem schůzky zástupců sesterských měst Chicaga a Prahy v chicagském Hiltonu, „during the Golden Prague Gala“, jíž se také zúčastnili vekvyslanec České republiky ve Washingtonu Petr Kolář, primátor Chicaga Mayor Daley a pražský primátor a známý přítel sokolů Pavel Bém. Dovídáme se, že primátor Bém letos v květnu slezl Mt.Everest a právě také o tom si prý vyprávěli s chicagským kolegou, rovněž horolezcem.

Skutečnou a nelíčenou radostí mi bylo probírat se červnovým Zpravodajem pařížského Sokola. Tu radost mi připravil bratr šéfredaktor Jarda Zahrádka, když mi ono číslo poskytl k „prolétnutí“. Pařížský Zpravodaj nemá sice formát našeho sydneyského Věstníku, ale pročítat stránky časopisu bratrské francouzské jednoty čtenáře upoutává již těmi známými jmény míst, kde naši ve Francii pořádají své sokolské výlety a pořady. Pařížský Zpravodaj je vydáván česky a francouzsky a jeho vydavatelem je bratr Jiří Bystrický, starosta pařížského Sokola. Ostatně, pokud vím, i strýc bratra Zahrádky kdysi v Paříži také starostoval, a členem byl za svého několikaletého pobytu tam i jeho otec. Pařížský Sokol byl založen již roku 1892 a francouzští sokolové sehráli významnou roli při tvoření Československé francouzské legie během první světové války. Časopis se většinou zabývá sokolskými záležitostmi a sledujeme v něm i fotografie ze života pařížských členů. Nicméně pod titulkem „Opéra a Paris 2007“ zjišťujeme, že pařížská opera letos uvedla dvě Janáčkovy věci - Zpěvník zmizelého a Věc Makropoulos. Dočítáme se i o stanovém táboře a setkání evropských sokolů v rakouském Oetzu, posledním místem pobytu Miroslava Tyrše před jeho tragickým skolem. Sešli se tam sokolové z Vídně, Mnichova, Švýcarska, Londýna, z Prahy a ovšem i z Francie. Nu, mají k sobě ti Evropané jen pár krůčků, že? Čteme i o obědě pařížských seniorů a mnoho dalších zpráv o činnosti pařížské jednoty.

Vídeňské Svobodné Listy v australském čtenáři nutně vzbuzují pocity té zavrženíhodné bledé závisti. Vždyť oni ti Vídeňáci jsou od toho Znojma a od toho Brna vlastně jen za rohem. Hop do vlaku a za hodinku jsou tam. A při čtení jejich zpráv – a víte, že ty noviny vycházejí i vícekrát za měsíc? – si člověk klade otázku, jak to ti Čížkové v té v podstatě jim nepřátelské Vídni tak dlouho dovedou vydržet? A že jim Rakušané – i bez Habsburků – na prsty šlapat dovedou, o tom nepochybujeme. Byl ovšem česko-rakouský diplomat hrabě Kounic, byl generál Radecký – ale Rakušané si z Čechů za ta dlouhá léta udělali podomky a slouhy a nebyť Masaryka sloužilo by se Rakousku snad dodnes – melde gehorhsamst. To my v té sice daleké, ale celkem férové Austrálii pocity ponížených lokajů mít nepotřebujeme. Avšak buď jak buď, vraťme se k těm vídeňským novinám. Jedno jejich červencové číslo má na první stránce nádherné fotografie Hradčan od Karlova mostu a také dlouhou úvahu o oslavách 650. letého výročí jeho trvání. Výročních oslav se ošem zúčastnil i všudypřítomný primátor Prahy Pavel Bém, tedy Mount Everest, Chicago, Karlův most. Vídeňské noviny nás informují, že králi Karlu IV. byl jako nejvhodnější datum ku stavbě mostu doporučen 9.červenec roku 1357, v pět hodin a 31 minut ráno. Na minutu přesně letošního roku si ono výročí prý pak připomněly i stovky Pražanů. Král Karel položil základní kámen v čase stanoveném jeho astrology. Letošní oslavy prý byly první v historii Karlova mostu vůbec. My pražští Sydneyané „sme holt přes tydlecty mosty“, i když ten sydneyanský je trošinku mladší než ten Karlův. - Ještě dvě poznámky k těm vídeňským novinám. Zaprvé přinášejí pozoruhodnou zprávu o tom, že České Energetické Závody (ČEZ) žalují okres Horní Rakousy u budějovického soudu kvůli opakované snaze zastavit provoz jaderné elektrárny v Temelině. Je to prý žaloba, která nemá v moderní historii České republiky ani Evropy obdoby. Ta druhá poznámka se týká poslední stránky onoho červencového čísla – ta stránka je totiž opět plná pozvánek, oznámení o kulturních událostech a jiných svodů, o nichž se nám zde v Austrálii ani nezdá a o nichž tedy raději pomlčím, skřípaje zuby.

Věnujme alespoň krátkou pozornost šestému číslu Českých Listů z roku 2006. Jak víme, České Listy jsou honosnou publikací českého Ministerstva zahraničních věcí, blyští se křídovým papírem a nemusí si věru na sebe vydělávat – po předložení účtu ministerstvo asi sáhne promptně do kapsy a vystaví potřebný šek jako by se nechumelilo - a ať mě šlak trefí, jestli se mýlím. Je určen pro „krajany“ v zahraničí. Posuďme ale tuto zajímavou větu: „Jednou z forem reakce na novou skutečnost v ČR po únoru 1948 byly útoky do emigrace...“ Za prvé, dere se nám na jazyk, za prvé nazývat nastolení diktatury po únoru 1948 prostě „novou skutečností“ je podsázkou století, an understatement of the century, so to speak. A za druhé ty útoky byly většinou motivovány exilem, nikoli odchodem do emigrace. Podepsán pod těmi citovanými řádky je „Jaroslav Vaculík Repro EÚ AV ČR“, ať už to znamená cokoli...

Došlo nám také druhé vydání Katolických listů v Sydney vydávaných důstojným páněm páterem Jaroslavem Šimkem. Jsou šestnáctistránkové, ale není lehké dohmátnout se data vydání. V našem srpnovém vydání jsme otiskli povzbuzení k odběru Katolických listů a rádi jej dnes opakujeme. Listy jsou obsažné a přinášejí i celou řadu zajímavých snímků. Velmi zajímavý je přetisk internetového čtení odpovědi českého katolického biskupa Esterky, podplukovníka amerického letectva, na jemu položené otázky na téma „Patří víra v Boha i do 21.stletí?“. Kromě toho si můžete přečíst i zevrubnou reportáž o jeho úniku s kamarády z bolševického ráje po přestřihání ostnatých drátů na jihomoravské hranici. Napínavé počtení!

Český Dialog Evy Strážovské v Praze vydávaný jakoby rostl do stále větší a větší krásy. Už jenom na pouhý „pomak“ zjišťujete, že se dotýkáte něčeho nevšedního, jako byste laskali krásku neobyčejného půvabu. Leskne se to, oslňuje to, láká to vyzývavě vaše smysly a nemůžete se vynadivat na celé stránky přenádherných fotografií zaklenutých mezi hodnotný text. Kromě poukazu na moudrá slova úvodníku paní šéfredaktorky bych rád vyzvedl i vzpomínku na bitvu u Zborova s autentickými fotografiemi jednoho z přímých účastníků a také na líčení redaktorek Dialogu jejich letního zájezdu do Budapešti. A dočítáme se i o velkolepém festivalu v Chicagu kde se spolu radovala sesterská města Chicago a Praha.

Čist melbournský sokolský list Kvart je také požitkem. Snad už i proto, že Kvart pluje na stejných vlnách jako náš Věstník. Zářijové číslo má pietní a poutavou vzpomínku redaktorky Barbary Semenové na Jaroslava Seiferta a jeho básnické dílo. Nicméně ani tato dobře informovaná pisatelka se nezmiňuje o Seifertově sbírce rozjímání nad úmrtím a pohřbem TGM v roce 1937 vtěleném do jeho sbírky Dny žalu. Kvart také

přináší zajímavá a moudrá slova Miloše Ondráška a z těch bychom snad měli zvláště zdůraznit jeho mínění o tak zvaném globálním oteplování: „Názor, že skleníkový efekt vyvolaný lidskou činností ohrozí budoucnost naší planety přijmu, až bude nevyvratitelně a objektivně potvrzen vědeckým výzkumem nepoplatným žádnému politickému nebo jakémukoliv jinému hnutí.“ To bych ihned podepsal i já.

Kolem krajaňského globu kroužil a jej obletoval Bořek Šindler

DOPIS PANA VELVYSLANCE KRAJANŮM

Canberra, 25. července 2007

Milí krajaňe,

Je mi velkým potěšením Vám oznámit, že se českému velvyslanectví v Canbeře podařilo ve spolupráci s několika australskými institucemi připravit první český filmový festival v Austrálii. Festival „*East of Eden: The Imaginary in Czech Cinema 1964-1983*“ proběhne **v září a říjnu 2007 v Melbourne, Sydney, Adelaide a Canbeře**. Stále doufáme, že se nám podaří zajistit promítání několika filmů rovněž v Brisbane. Jde o přehlídku filmů *české nové vlny* (filmy 60. a 70. let). Budete mít šanci zhlédnout 35mm kopie skvostů české kinematografie 60. a 70 let, navíc téměř žádný z těchto filmů nebyl dosud v Austrálii promítán.

Připravili jsme pro Vás tyto filmy:

Ucho (Karel Kachyňa, 1970), vrcholný thriller s prvky černé komedie s Jiřinou Bohdalovou a Radoslavem Brzobohatým v životních rolích. Vztah náměstka ministra a jeho hašteřivé ženy prověří jejich podezření, že jsou odposloucháváni státní bezpečností, ve vzduchu je cítit politické procesy 50. let.

Spalovač mrtvol (Juraj Herz, 1968), chmurný obraz Prahy na přelomu 30. a 40. let zosobněný v postavě zaměstnance krematoria, až příliš hrdého na svou práci. Jedna z největších rolí Rudolfa Hrušínského.

Krátké filmy Jana Švankmajera

– **Otrantský zámek** (1979) – zkřížení surreálné poetiky Jana Švankmajera s gotickým románem a absurdním pojetím a la Jára Cimrman

– **Zánik domu Usherů** (1981) – animovaná adaptace povídky Edgara Allana Poea

– **Kyvadlo, jáma a naděje** (1983) - animovaná adaptace povídky Edgara Allana Poea

Sedmikráska (Věra Chytilová, 1966) – formálně i věcně anarchistický film o revoltě dvou dívek vůči konzumní společnosti

Valerie a týden divů (Jaromír Jireš, 1970) – gotický horror s pohádkovými motivy na motivy novely Vítězslava Nezvala

Případ pro začínajícího kata (Pavel Juráček, 1969) – absurdní adaptace Swiftových Gilliverových cest, životní role Lubomíra Kostelky, skvělá Jiřina Jirásková.

Konec srpna v hotelu Ozon (Jan Schmidt, 1967) – odysea sedmi žen ve světě zničeném válečnou apokalypsou, které v zapadlém hotelu narazí na posledního muže na světě. Jako předfilm k tomuto filmu je uváděna 40 minutová prvotina Pavla Juráčka a J. Schnidta **Postava k podpírání** (1963), kaskovskými absurdní komedie.

Otesánek (Jan Švankmajer, 2000) – na motivy slavné pohádky švankmajerovsky natočený horor o rodině, která nemůže mít děti a řeší situaci po svém.

Program festivalu v jednotlivých městech je následující:

Přehlídka filmů české nové vlny „*East of Eden: The Imaginary in Czech Cinema 1964-1983*“ proběhne v rámci Mezinárodního filmového festivalu v Melbourne; program filmového festivalu v Melbourne je uveřejněn na této internetové stránce: www.melbournefilmfestival.com.au. Festival bude probíhat v Australian Centre for the Moving Image (Federation Square).

Sydney (The Chauvel Cinema)

4. října – 7:00 Ucho

6. října – 1:00 krátké filmy Jana Švankmajera

2:00 Sedmikrásky

8. října – 7:00 Valérie a týden divů
10. října – 7:00 Spalovač mrtvol
13. října – 1:00 Pozdní srpen v hotelu Ozon
17. října – 7:00 Případ pro začínajícího kata

Canberra (Arc Cinema)

6. října – 4:30 Spalovač mrtvol
+ 1 krátký film J. Švankmajera
20. října – 7:30 předběžně Otesánek

Jsem si jist, že při představení české filmové klasiky v Austrálii si přijdou na své nejen filmoví odborníci a fandové.

Aktuální informace o promítání filmů budou rovněž k nalezení na webové stránce velvyslanectví ČR v Canbere www.mzv.cz/canberra

S pozdravem na shledanou v kině

Karel Pažourek
velvyslanec České republiky v Austrálii

MENZEL, HRABAL AND THE KING OF ENGLAND

Karel Pažourek Czech Ambassador in Australia

Jiří Menzel's adaptation of the novel by Bohumil Hrabal *I Served the King of England* (*Obsluhoval jsem anglického krále*) is the 7th of Menzel's films based on Hrabal's novels, short stories or screenplays. Menzel also acted in two other movies based on Hrabal by different directors and shot a documentary on Hrabal. I consider Bohumil Hrabal as the best Czech writer of the 20th century – despite Milan Kundera being the most internationally acclaimed, thanks to his novel, *Unbearable Lightness of Being*.

Already the first Menzel-Hrabal film collaboration was a hit: *Closely Observed Trains* (*Ostře sledované vlaky*) won the Oscar for Best Foreign Language Film in 1966. Menzel was 28 and this was his first stand-alone direction. Their second film, *Skylarks on a String* (*Skřivánci na nitě*), was finished in 1970 after the Russian occupation of Czechoslovakia. The new shift of communists stopped the release of this bittersweet story from the stalinistic 1950s and locked it into tresor together with many other film gems. Both Menzel and Hrabal were blacklisted for several years and not allowed to be printed or screened until after their repentance. In early 1980 they managed to please huge crowds with 3 films of which the most remarkable was *Cutting It Short* (*Postřižiny*). Once allowed to shoot again, Menzel mastered the use of his film language while being restricted by censorship. He claimed several times that this was not an unbeatable obstacle. He compared it to the US film industry, which produced its best films ever while restricted by the Hays production code.

At last, after the fall of the Berlin Wall and the whole Eastern European communist block, *Skylarks on a String* was taken out of the tresor after 20 years to be screened at the Berlin Film Festival and awarded the Golden Bear in 1990. Meanwhile, the novel *I Served the King of England* had a very turbulent destiny, too. Hrabal wrote this book in 1971 while blacklisted without any chance to publish it for many years. It is probably his best work. I read it as samizdat in 1984 and sent it further after I retyped it on a typewriter with 12 carbon copies. The Czech Jazz Society was courageous enough to print 3000 copies of this novel as an enclosure to their bulletin – and their leaders paid for it with their imprisonment.

In the 1990s, this novel seemed to be an obvious next film hit. Jiří Menzel and Karel Kachyňa were amongst those interested in shooting it. But two different producers claimed that Hrabal in his 80s sold them his film rights. The movie stuck in cul-de-sac. Jiří Menzel as the likely candidate for director of this movie expressed his attitude in his very own way. During the opening night gala of the Karlovy Vary International Film Festival, he took a wooden rod and attacked the unfair film producer in

front of the audience and cameras. This was like life imitating film as Jiří Menzel's character in *Capricious Summer (Rozmarné léto)* solved his problems in exactly the same way. This is even more surprising, the more you see of Menzel on screen.

Well, sometimes the force helps. The film was finally shot by Jiří Menzel, released this year and awarded the FIPRESCI Award at the Berlin Film Festival. We will see today the life story of a little antihero, a waiter-wanna-be-millionaire in the turbulent times of Central Europe in the 1920s-1950s. For Hrabal it is typical of his narrative style, of sometimes gentle and comic little people stories and sometimes scary and brutal pictures melted in a pot of history too absurd not to be true. Menzel always highlights the most entertaining and watchable of Hrabal – in the best sense of the word "entertaining". He confronts, but struggles to seek the understanding for most of the characters and situations. But don't worry, you will not fall in love with Julia Jentsch again, she is not Sophie Scholl in this story at all. Menzel just isn't the type to shock the minds of the audience, and the more the better. His ultimate goal is to please you the way the great storytellers do. With his last movie, Jiří Menzel managed to do that without compromising the quality.

VŘSR: JAK TO BYLO DOOPRAVDY

Autor: René Radkin 6.12.2003 www.atuka.org (Zkráceno redakcí Věstníku.)

Velká říjnová revoluce byla jedním z grandiosních podvodů komunistů. V roce 1917 proběhly v Rusku dvě změny vlády. Především došlo k revoluci únorové, a tou byl sesazen car a vyhlášeno republikánské zřízení. Nastoupila vláda sociálního demokrata Kerenského, na níž se podílelo několik stran. Tou dobou pobýval Lenin ve svém curyšském exilu ve Švýcarsku, odkud ho během Kerenského vlády Němci v zaplombovaném železničním vagonu dopravili tajně do Finska a odtud pak do Petrohradu, aby rozleptal ruskou armádu, uvolnil německá vojska k přesunu na západní frontu a oslabil tak boj Spojenců proti Centrálním mocnostem, Německu a Rakousko-Uhersku. V listopadu 1917 pak Lenin a jeho druzi vyvolali v Petrohradě puč a odstranili bez velkého odporu Kerenského vládu. O tom pojednává tento text.

Redakce Věstníku

...převrat proběhl, aniž to zaznamenali návštěvníci přeplněných restaurací, divadel a koncertů. Šaljapin zpíval toho večera znamenitě Dona Carlose, Tamara Karsavinová tančila poprvé v roli Loutky – ostatně s velkým ohlasem. Proběhly všechny možné přednášky, večírky, hostiny a oslavy. Dokonce ani členové Prozatímní vlády si nestihli uvědomit, že právě byli poraženi, jelikož armáda už nebude přijímat jejich rozkazy. Tak se hraje šach, holoubci!

"Ten, kdo kontroluje minulost, kontroluje i budoucnost." George Orwell

Tmy vláda je svržena

Prakticky je už po všem. Přesně podle plánu jsou bez jediného výstřelu obsazeny bolševickými gardami všechny strategické body města - Hlavní telegraf, Státní banka, nádraží, vládní budovy a především mosty. Již předchozí noc podnikl svou soukromou, ale geniální akci Stalin, když nechal obsadit centrálu Ochrany - carské tajné policie - a zmocnil se jejího archivu. Z vlastní zkušenosti věděl (protože sám pro Ochranku jistou dobu jako protibolševický agent pracoval), že většina jeho soudruhů je na tom podobně a vlastnictví archivu mu dá do rukou nepřekonatelný nástroj vydírání. Zajímavé je, že jádrem bolševických oddílů jsou neruské jednotky, součástí tzv. finské armády, lotyšští střelci, kdežto Rusové jsou zapojeni jako posádky revolučního loďstva. Už od dob Cušimy je ruské námořnictvo dobře promořeno bolševickou propagandou. Křižník Aurora připlouvá po Něvě, aby zajistil Šmidkeho most, odkud se má nastoupit k útoku na Zimní palác, sídlo Prozatímní vlády. To už je jediné významné místo, které zbývá obsadit a kde opravdu k jakémusi "boji" dojde. Ale mohutná petrohradská posádka vyhlásila neutralitu a nezasáhla na ničí straně. O půl čtvrté ráno křižník Aurora spustil kotvu u Nikolajevského (Mikulášova) mostu a oddíl námořníků z něj zahnal vojenskou hlídku. Zimní palác byl odříznut od zbytku města. Vyšly ranní noviny, členové vlády do té chvíle netušili, že nad nimi právě zvítězila další revoluce. V novinách se o tom rozhodně nemohli dočíst. Izvěstije varovaly bolševiky před nějakým hloupým dobrodružstvím, Nový život je nabádal, aby nebyli těmi, kdo vystřelí první, a menševické Dělnické noviny vyjadřovaly naději na kompromis.

Kolem desáté ráno už však věděl o svém vítězství Lenin. Sepsal, nechal vytisknout a distribuovat provolání: Občanům Ruska! Prozatímní vláda byla sesazena!

To s jedním zatočí!

Trocký vzpomíná na okamžik, kdy Lenin dokončil psaní textu provolání. Obrátil se k němu s unaveným úsměvem a řekl: "Taková změna, skrývat se před Pereverzevovou policií v jeden okamžik, a být u moci následující okamžik, Es schwindelt (to s jedním zatočí)." A doplnil svá slova vířivým posunkem ruky. Hovořilo se samozřejmě německy, jazykem pro Lenina, Trockého a většinu jejich agentů-internacionalistů naprosto běžným. V těch chvílích nebyl ještě Zimní palác obsazen, ale Lenin si přál za každou cenu oznámit sjezdu Sovětů vítězství. Bez váhání začal posílat Vojenskému revolučnímu výboru poznámky a rozkazy požadující okamžitý útok na Zimní palác. A byly to rozkazy jiného druhu než dosud. Jednotlivým členům výboru se v něm vyhrožovalo zastřelením, pokud rozkaz nesplní. Začala nová epocha. Prozatímní vláda, jedním z jejichž prvních činů v březnu 1917 bylo zrušení trestu smrti, už nebyla u moci. Hrozba smrti a popravy se staly základním nástrojem moci nové. To s jedním halt zatočí!

Kabaret v Zimním paláci

Ani Rudé gardy ani vojáci se do útoku na Zimní palác nijak zvláště nehrnuli. Také proto, že se obránci z paláce sami postupně vytráceli nehlídaným vchodem pro služebnictvo. Aurora vypálila několika slepými náboji jako signál pro dělostřelce v Petrovovské pevnosti, kteří vystřelili proti Zimnímu paláci asi třicet ran. Dvěma, či třemi se jim podařilo cíl zasáhnout. Do půlnoci je palác, hájený kadety (studenty vojenských škol) a příslušnicemi ženského praporu v téměř operetním boji dobyt. Příslušníci rudých gard se doslova trousili do paláce, aniž jim v tom kdo bránil. Kadeti je uvnitř brali v klidu do zajetí. Když počet zajatců vysoko převýšil počet vojenských kadetů, gardisté strážné odzbrojili a vzali do zajetí je. Potom vstoupil do pláce V. A. Antonov-Ovsejenko, zatkl přítomné členy Prozatímní vlády a následně poslal Leninovi telegram: "Zimní palác byl dobyt ve dve hodiny a čtyři minuty rano. Stop."

VŘSR nebo MLIP?

Ze zasedání sjezdu Sovětů odešli na protest proti svržení vlády zástupci menševiků a pravých eserů. Netušili, že nějaké hrátky na demokracii, diskuzi, většinové zastoupení a podobnou veteš právě skončily. Sjezd Sovětů skládající se z bolševiků a levých eserů pak sestavil radu lidových komisařů, neboli Sovnarkom, který měl vládnout až do svolání Ústavodárného shromáždění. To pak sestávalo už výhradně z bolševiků. Jeho předsedou byl Lenin, lidovým komisařem zahraničních věcí Trocký, Rykov dostal vnitro, Miljutin zemědělství, Lomov spravedlnost, Nogin obchod a průmysl, Šljapnikov práce, Teodorovič zásobování, Lunačarský školství a výchovu a Stalin záležitosti národnostní. Čímž tedy záležitost nazývaná později jako Velká říjnová socialistická revoluce (VŘSR) definitivně skončila. Správně by se měla jmenovat Malý listopadový internacionální převrat (MLIP). Nic velkého na této "revoluci" totiž nebylo - tehdejší vládu ochraňovalo jen 1500 až 2000 vlašných obránců. Neuskutečnila se v říjnu, ale - podle tehdejšího kalendáře - v listopadu. Nebyla socialistická, pouze internacionalistická, výrazně protiruská. A nebyla to vlastně ani všelidová revoluce, ale téměř operetní státní převrat, který však záhy nastolil dosud nevídaný a úděsný teror...

Byt v centru Prahy k pronájmu.

Tento byt je vhodný pro 1 až 4 osoby, je prostorný (skoro 100 m²), kompletně zrenovovaný a moderně zařízený v absolutním centru Prahy (2 minuty pěšky od Václavského náměstí).

Nájemné je 60 AUD pro jednu osobu, 80 AUD pro 2 osoby, 100 AUD pro 3 osoby a 110 AUD pro 4 osoby na noc (minimum 4 noci).

Čisté povlečení a ručníky jsou samozřejmě dodány v ceně.

Sleva je možná za ubytování na 10 dní a více.

Prosím volejte 08 9761 1047 nebo 02 9816 2026 pro bližší informace a booking.

Z KLENOTŮ BOLŠEVICKÉ POEZIE - JOSEF LAUFER

(Nikoliv známý sportovní redaktor rozhlasu stejného jména z první republiky.)

Josef Laufer

Existuje podezření, že text následující písně - i když zruďný, přeci jen s atributy jakéhosi řemesla - napsal ve skutečnosti někdo jiný. Je pravda, že na dikci Dopisu RFE Pepi prostě nemá. Všechny stopy zatím vedou k režimnímu veršotepci jménem Václav Hons. Ten byl i redaktorem rozhlasové stanice Hvězda a přilepšoval si i tak, že zasedal v textových schvalovacích komisích. Legendární "Dopis", neboli "Kapitána Minaříka" horlivý Pepi otextoval a nazpíval na hudební základ pro úplně jinou píseň doslova přes noc. Proč? Inu proto, aby byl první, nejprvnější ze všech, kdo oslaví československého agenta STB. Ten chtěl jednou vyhodit do povětří budovu Rádía Svobodná Evropa (RFE) v Mnichově, jindy zase otrávit všechny jeho zaměstnance. A to solí ve slánkách podnikové kantýny. Prostě geniální geroj. Takový náš malý československý špionek a terorista. Hlavně ovšem bezpá-

teřný darebák. Však také když se vrátil domů, hned ho ukazovali jako ikonu na prvomájové tribuně na Letné.

No a Pepi by si býval byl tou častuškou o Minaříkovi mohl u soudruhů vysloužit vytoužený titul všech tehdejších matadorů socialistické estrády, titul "Zasloužilý umělec". Jenže všechno bylo jinak...

Sotva ještě horkou nahrávku několikrát odvysílal bolševický rozhlas, hned se objevila s patřičně ironickým komentářem i na samotné Svobodné Evropě. Navíc častuška měla text vyšíť jak z padesátých let. A byla to taková síla, že to vyznělo skoro jako parodie. Samí soudruzi z oddělení kultury ÚV KSČ proto nakonec oslavný paján na teroristu Minaříka zavrhl... a zakázali.

A Pepi Laufer? Ten dál jezdil s estrádou a mohl potom i jezdit pro marky do západního Německa, chlapík jeden statečný - nejen na Kubu, do komunistického Vietnamu nebo do CCCP. Ale titul nedostal. Zato ho dost slušných lidí ho přestalo zdravít.

DOPIS SVOBODNÉ EVROPĚ Josef Laufer, Bohuslav Myslík, skupina J. Václavka
(Píseň ze 70. let oslavující komunistického rozvědčíka kapitána Minaříka za atentát na Rádío Svobodná Evropa.)

Vy, co jste po nocích ladili dráty,
učili sousedy potomkům lhát,
slyšte o prorocích s tupými drápy,
jak se jim zřítíl ten upíří hrad.

Ztratili obličej - to dolar byl důvod,
po boku Goebbelsů je jim OK!
Ztratili obličej i jazyk i původ,
teď hrají nám z partesu hlas CIA.

Kdo by to poslouchal ty jidášské žvásty,
odporné žebrání o nakyslý chléb,
kdo by to poslouchal ty nechutný pásky,
co do úst si strkaj mrvu a chlív!

Díky Vám! Díky Vám, chlapíku statečný,
za vaši odvahu, rozum a sílu!
Vy jste náš kapitán - oni jsou zbyteční!
Přidal jste blankytu do křidel míru.

Do pupku hadího jim kapitán hrábl
a sedm let vypájel prolhanou žluč...
Ty „svobodný rádio“, už ti dech zchladl!
Od našich hrdinů pravdě se uč!

Utekli bezmocní a zradili mámu
i tátu, co někde má bez jména hrob.
Chtějí nám - nemocní - zasadit ránu
za konto Lloydů na ptačí zob.

Nad naši hranicí nebe je čisté,
nechceme stanici s nápisem: „Hnúj“.
Uřvi si bránici, ty špinavé klíště,
a nepleť se do veršů: „Kde domov můj“!!!

Díky Vám! Díky Vám, chlapíku statečný,
za vaši odvahu, rozum a sílu!
Vy jste náš kapitán – oni jsou zbyteční!
Přidal jste blankytu do křídel míru.

Agent STB,
kpt. Minařík

Minaříka získala Státní bezpečnost jako tajného spolupracovníka v roce 1967 a přidělila mu krycí jméno Ulyxes. Někdejší hlasatel brněnského studia Československého rozhlasu byl o rok později vyslán na Západ s cílem uchytit se v českém vysílání Svobodné Evropy a informovat centrálu o dění v „emigrantských“ organizacích. To se mu také podařilo a během svého působení v mnichovském rádiu (1969-1976) předal rozvědce stovky zpráv. Počátkem 70. let pak údajně přišel s myšlenkou bombového atentátu, který by stanici vyřadil načas z provozu. Akci však jeho nadřízení neschválili.

V roce 1976 jej pražská centrála ze zahraničí stáhla. Do Prahy se vrátil jako hrdina a Státní bezpečnost (StB) ho použila v diskreditační kampani proti mnichovské rozhlasové stanici a českém exilu vůbec. Po studiu na univerzitě v Kyjevě nastoupil Minařík do časopisu Signál a v roce 1985 se stále jako zaměstnanec resortu vnitra stal jeho šéfredaktorem. Získal hodnost podplukovníka a ještě v prosinci 1989 pronikl do širšího vedení komunistické strany.

Ze služby u ministerstva vnitra odešel na vlastní žádost v březnu 1990. Podílel se pak na založení Družstva Signál - Mír, v němž působí dodnes. V roce 1994 založil bezpečnostní agenturu Mink. V témže roce začala policie Minaříka podezřívát z úzkých vztahů s ruskou mafií. Údajně se podílel na mediální kampani zpochybňující policejní zásah z května 1995 v pražské restauraci U Holubů, kde se podle policie scházela ruská mafie. Podle obchodního rejstříku se Minařík dále angažoval například ve firmách Invest Commercial Consulting, s.r.o. (jednatel a společník) a IGSL - CZ s.r.o. (jednatel) zabývajících se mimo jiné zprostředkovatelskou činností či ekonomickým poradenstvím.

Soud zastavil (neveřejně!) Minaříkovo stíhání po jedenácti letech soudních tahanic. Jedním z argumentů bylo, že prý Minařík neměl v úmyslu atentátem někomu ublížit. No jistě! Teroristické útoky a atentáty většinou připravujeme proto, abychom nikomu neublížili! To je tedy soda!

Z písemné dokumentace je zřejmé, že obviněný v jedné ze zpráv k akci navrhuje telefonicky varovat Rádio Svobodná Evropa krátce před případnou explozí tak, aby budova mohla být včas lidmi vyklizena, píše v odůvodnění soudkyně Zuzana Kratochvílová.

Už ta čeština! ...budova mohla být lidmi vyklizena... Tím myslíte, že lidé by mohli být zachráněni, evakuováni, ne? Tak to nám úplně stačí - už jenom tím jste nás odbouřala paní Zuzanko!

Ale naštěstí už brněnský soud připravuje jiný proces: v něm se bude současný brněnský "podnikatel" Minařík zodpovídat z pojišťovacího podvodu za více než pět milionů korun.

Jo, hoši - Boží mlýny melou. Ať už jsi chlapík statečný nebo jenom malá kryška. Ať už jsi estébák, kšeftař, celebrita - Minařík, Laufer nebo Mohorita...

<http://atuka.org/index.php/article/articleview/90/1/21/> (25/12/2003)

**VEZMĚTE, PROSÍM, NA VĚDOMÍ NOVOU ADRESU PRO
ZASÍLÁNÍ VŠECH PLATEB: SOKOL SYDNEY LTD,
16 GRATTAN CRESCENT, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

PROGRAMY "ČESKÉHO ORFEA"

Neděle 7.října ve 14 hodin:

Pro změnu znamenitá produkce opery Wolfganga Amadea Mozarta "Figarova Svatba" v provedení New York Metropolitan Opera z roku 1999. V hlavních rolích Cecilia Bartolli a Bryn Terfel. Je to dlouhá tříhodinová opera s přestávkou, ale pravý skvost!

Neděle 4.listopadu ve 14 hodin:

- A. Balet Čajkovského "Louskáček" v kouzelné režii Michala Baryšnikova v provedení Amerického Baletu roku 1977. V hlavních rolích Michal Baryšnikov a Gelsey Kirkland. Laskavě zapůjčeno sestrou Juditou Dlaskovou.
- B. "The Czech Winter Journey" z roku 2005. SBS orchestr mládeže nás vezme na cestu po zimních zemích českých s nádhernými záběry zimních Čech spojenými s krásnou hudbou

Doufáme, že tyto výborné pořady přilákají hojný počet návštěvníků (i z těch mladších generací), kteří nebudou zklamáni. Těšíme se na Vaši účast. S tímto pořadem se s Vámi všemi rozloučíme pro tento rok.

SOKOL STARS – KIDS 0 TO 10 YEARS OLD

*Twinkle twinkle Sokol Stars
Hanging off the monkey bars
Trampolines and climbing walls
Somersaults and bouncing balls
Twinkle twinkle Sokol stars
Hanging off the monkey bars*

SATURDAYS FROM 3.30 TO 4.30 OCT 6 & 20

FOR NOV DATES CALL JANE 0438 014 125

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 21/10/2007 v 14.00 hodin:

ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU

Komedie podle románu a scénáře nejoblíbenějšího současného českého spisovatele Michala Viewegha navazuje na úspěch Románu pro ženy, který se stal nejúspěšnějším filmem loňského roku. Na dovolenou autobusem k Jadranu vyráží náhodná skupinka cestujících. Najdeme mezi nimi sympatickou Jolanu, její rodiče, jejichž partnerství léty dospělo k stereotypu, šarmantní stárnoucí dámy Helgu a Šarlotu, hvězdou zájezdu je Max, zpěvák a sexy idol, který si chce od erotických dobrodružství odpočinout s kamarády - gayi. Průvodkyně Pamela, blondýna s růžovými brýlemi se rozhodla "vytvořit z nich správnou partu." Oni se však vidí poprvé v životě! Během cesty a pobytu u moře na všechny čeká řada komických, ale i absurdních situací, v nichž se lidé ukazují odhaleni, a to nejen do plavek. Přátelství, překvapivá setkání, letní milostná vzplanutí i divoké prázdninové vášně se odrážejí v příběhu plném humoru a jemné vieweghovské ironie. Režie: Jiří Vejdělek Hrají: Anna Polívková, Eva Holubová, Bohumil Klepl, Ondřej Koval, Květa Fialová a jiní.

Neděle 18/11/2007 v 14.00 hodin:

NÁVRAT ZTRACENÉHO RÁJE

Příběh, odehrávající se v malebném prostředí Českomoravské vysočiny a v rušné atmosféře New Yorku, vypráví o tom, co znamená, když se člověk stane poutníkem. Hlavní postavou nového příběhu je český emigrant, profesor filmové větve jedné z newyorských uměleckých škol Jan Poutník. Ani skutečnost, že žije na druhém konci světa, nezeslabilia jeho vzpomínky na dětství a rodný kraj. Režie: Vojtěch Jasný Hrají: Vladimír Pucholt, Ingrid Timková, Adam Davidson, Emília Vášáryová, Vlastimil Brodský, Ondřej Vetchý, Jana Brejchová, Jiří Sovák a jiní.

**Kino Ponrepo bude mít prázdniny od prosince do ledna.
TĚŠÍME SE NA SHLEDANOU V ÚNORU 2008.**

*****

**CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě
15.30 -16.30 hod. vždy v sobotu: 6. a 20. října
Volejte Jane 0438 014 125 pro dny v listopadu**

*****

SLOVÍČKO K SUDETSKÝM NĚMCŮM *Bořek Šindler*

Ne sice vášnivě, ale milovali jsme se. Ona blondýnka, já blondýn. Být zamilován do Němky? Nu, zamilován jsem byl, až po ty uši. Předmětem mého milovného obdivu byly i její růžovounké kalhotky ráže boomers, a ty jsem po očku pozoroval. Ale zároveň jsem také miloval jistou mladičku Ukrajinku, Sáněčku Kurganskou. Byly to moje první dvě velké lásky. Sáněčka mluvila spíše ukrajinsky a Helguška jen německy. Já ovšem jen česky a mnoho řeči jsme tudíž nenadělali. Ta Němka, Helguška Geisslerová, bydlela s rodiči u nás v domě a byly jí tehdy za toho nevášnivého leč věrného milování asi čtyři roky, Sáněčka byla o trošku starší, a mně bylo asi pět. S Helguškou jsme si hrávali u nás na dvoře s lopatičkou na písečku a někdy jsme hráli i kuličky. Já jsem jí přihrával ty skleněné. Ona to nebyla Němka sudetská, byla z rodiny Němců pražských. Sáněčka z mého pětiletého obzoru vypadla, když mě její rodiče pozvali v Praze na ukrajinskou besídku, já tam ničemu nerozuměl a hrozně jsem se styděl. S obzoru potom nějak zmizela i Helguška a tím skončily mé styky s německou společností, nadobro. To bylo ve třicátých letech, ještě za hlubokého míru a pokoje. S Ukrajinci se stýkám dodnes.

V době svého nevášnivého zalíbení v Helgušce jsem ovšem vůbec neuvažoval o možnosti jejího odsunu. O to tom jsem neuvažoval ani když ke mně do lavice, asi ve čtvrté třídě, paní učitelka Hrabánková posadila nově příchozího Wolfhardta Weinelta. Tmavé kadeřavé vlasy, tlusté brýle a prakticky žádná čeština. V té době jsem také poprvé v souvislosti s Weineltm zaslechl výraz „uprchlická rodina“, ale to šlo jaksi mimo můj postřeh. Pokládal jsem Weinelta za Němce, že to byl žid jsem vůbec netušil, a ani v té době jsem na nějaký odsudn přirozeně zdaleka nemyslel. Za pár let potom přišla mobilisace, Mnichov, a viděl jsem našeho přísného profesora fyziky plakat, utírat si slzy. To nás všechny hochy zarazilo. A potom začali přijíždět z pohraničí čeští uprchlíci a lidé za nimi chodili na strahovské sletišť. Tehdy začal i takový mladý chlapík jako já střežit oči i uši. Ale nějaký odsun? To slovo v mém tehdy ještě dost chudičkém slovníčku nefigurovalo.

Patnáctého března 1939 přijeli do Prahy Němci a hned týž den nám zabrali naše ultramoderní dejvické gymnasium. Za pár týdnů zase vypadli, ale to už byla rána do nosu. A od té chvíle jsem se jako mladičkový gymnasista o Němce začal zajímat. Vracet se k německé okupaci by nebylo vhodné, však to je všechno stará vesta, ale když nás Němci z našeho gymnasia vystěhovali podruhé, do Dušní ulice na hranici Josefova, a když jsme tam denodenně vidali občany se žlutými hvězdami a stěhování jejich nábytku - to už jsme všichni dokonale prokoukli. O odsunu se nehovořilo, ale kdyby se o tom byl někdo zmínil za heydrichiády, nebyli bychom bývali asi protestovali. Němci si o to sami koledovali.

Za Přemyslovců začali Němci osidlovat českomoravské pohraničí. Osídlili je a vtlačili se i dál. Vtlačili se a začali Čechy mít za národ svých podrízených. Němci byli sice i mezi těmi, jimž byly sřaty na Staroměstském náměstí jejich německé hlavy, ale nakonec za Habsburků hráli v Čechách prim. Toho se vehementně dožadovali, na tom usilovně trvali. Když povstala republika, nechtěli k ní a že prý oni budou patřit dále k Rakousku. Založili si, alespoň na pár měsíců, své Deutschböhmen. Když se objevil v Říši Hitler, hlasovali ve své naprosté většině pro nacistickou stranu Henleinovu. Jejich heslo - Heim ins Reich, domů do Říše. Mezi gestapáky se to pak hemžilo sudetskými Němci. Němečtí školní inspektoři se rekrutovali ze sudetských Němců. Za Hitlera bojovali „naši“ Němci vytrvale a odvážně, ba s nadšením. Čechům, spolu s Heydrichem, připravovali vystěhování někam na Sibiř, ne-li za Sibiř, a nebylo fanatictějších přívrženců nacistů než byli právě sudetští Němci. Sudetští Němci zůstali Hitlerovi a jeho fanatickým zvrhlostem věrni až do samého jeho konce.

Co se asi stalo s Wolfhardtem Weineltm? Kéz se s rodinou včas dostal do země, kam Hitlerova moc nezasahovala. A malá a pak už větší Helguška Geisslerová? Napadá mě - co bychom si asi tak pověděli, kdybychom se dnes potkali řekněme někde v Mnichově. Možná, že by mi řekla, německy ovšem: Podívej se, co jste se mnou udělali, vy Češi. Za okupace jsem musela vstoupit do „Bund deutscher Mädel.“ My holky jsme pletly teplé rukavice pro naše vojáky na východní frontě. Nikomu jsem nic zlého neudělala. A přece jsem byla s rodinou vystěhovaná sem do Bavorska, nikoho jsme tu neznali, dovolili nám vzít se s sebou jen pár věcí... Prožili jsme krušných pár let... A já bych asi odpověděl takto. Milá Helguško. Dobře víš, jak jsme si spolu hrávali na našem dvoře a jak jsem ti přihrával skleněné kuličky. (Na ty růžovounké kalhotky

bych asi řeč nezaváděl.) Já vím, a všichni víme, že jste to lehké neměli, to mi věř. Ale podívej se - když vaše armáda vtrhla do naší země, rozkradla celou naši armádu a její výzbroj. Němci poničili náš průmysl, naše hospodářství. Státisíce lidí odvěkli do koncentračních a vyhlazovacích táborů. Usmrtili statisíce našich občanů. Sudetští Němci věrně sloužili Hitlerovi, Wehrmachtu, dali se do SA, do SS, ke Gestapu. Čechy nejen ponižovali kde se dalo, ale připravovali i jejich záhuby. Chovali se pánovitě, arogantně. Zavřeli všechny naše vysoké školy. Vyplundrovali kde co. Nezbývalo nic jiného než ten zpropadený odsun. České vlaky vás ale nevozily do Treblinky, do Osvětimi, do Buchenwaldu, do Mauthausenu. Neskončili jste v plynu. Nikdo vám na ruce netetoval čísla. Vaše děti nebyly před zraky matek mordovány. Češi nesrovnali se zemí nějaké německé Lidice, a nepostříleli jejich obyvatele. Vlaky vás koneckonců zavezly k vašim vlastním lidem, heim ins Reich, kam jste si přáli jít. Přehmaty se staly, několik desítek tisíc Vašich lidí snad ztratilo při té počáteční mele život, ale nebyly to určitě statisíce. Musíš uznat... Tak nějak bych k ní hovořil, pochybuji ale, že by moje vývody uznala... Asi bychom se rozešli v nedobrému.

Nu, neměla ta naše poválečná republika svobodu plnou. Byla ta svoboda značně okrouhaná. Ale nebýt tehdejšího spojeneckého rozhodnutí, nebýt těch Benešových dekretů a - příznejme si - nebýt ruské podpory, byli by dnes sudetští Němci opět na koni. My Češi dovedeme mistrně promarnovat kdejakou příležitost. Ale tu skvělou a jedinečnou historickou příležitost zbavit se hada na vlastní hrudi jsme našťástí tehdy mistrně nepromarnili.

Justiční vražda četaře Pohraniční stráže

Společné zasedání Politického sekretariátu ÚV KSČ a vlády na Hradě

Justiční vražda četaře Pohraniční stráže, byla uskutečněna podle rozhodnutí Politického sekretariátu ÚV KSČ, přijatého na jeho 133. schůzi, která se konala dne 9. června 1953, v 10 hodin na pražském Hradě, za spoluúčasti tehdejší vlády.

Doklady o tom jsou nyní uloženy ve Státním ústředním archivu, Praha 4 -Chodovec, Archivní ulice č.4, složka A-ÚV KSČ, fond 02/5, svazek 59, archivní jednotka 158, bod 2/c.

Závazný pokyn vrcholných představitelů ÚV KSČ k provedení justičního zločinu na příslušníkovi Pohraniční stráže:

7842 14

Z á p i s

ze 133. schůze politického sekretariátu ÚV KSČ, konané dne 9. června 1953 v 10 hodin na Hradě.

**Přítomní soudruzi: Zápotocký, Dolanský, Bascílek, Čepička, Kopecký,
Novotný.**

Omluven s. Široký.

Schůzi řídil s. Novotný.

**(Společná schůze se schůzí předsednictva vlády - viz II. část
pořádku)**

Prezenční listina

133. schůze politického sekretariátu ÚV KSČ dne 9. června 1953

★

z. ZÁPOTOČKÝ ANTONÍN

[Handwritten signature]

z. ŠTROKÝ VILIAM

odhlasen

z. dr. DOLANSKÝ JAROMÍR

Odeslán

z. BACÍLEK KAREL

Průběh

z. dr. ČEPIČKA ALEXEI

Průběh

z. KOPECKÝ VÁCLAV

Konference v

z. NOVOTNÝ ANTONÍN

Průběh

Tato kopie dosti ovně odpovídá
originálu uloženému ve Statistickém
ústředním archivu v Praze.
Počet stran: 1
17-12-02

POLITICKÝ SEKRETARIÁT ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU KSČ

7809/3

Přísně tajné!

STÁTNÍ BEZPEČNOSTNÍ SPRÁVA
KLUŠEN STUPNĚ UTRAJENÍ
Dělník 400/2000 224/12
Předs. Alois Noháček
Meno 223 02 Pohlaví M

Číslo pořadu: 7. 2

K bodu:

Zpráva o soudním případě proti Aloisi Jeřábkovi.

02/5
58
153

Amo

17.11.53

Četař z povolání Alois Jeřábek konal službu u jednotky Pohraniční stráže v prvním řádu. Dne 7. 1. 1953, jako velitel dvoučlenné hlídky, osobrojl nebitou pistolí druhého člena hlídky a přičel státní hranice v úmyslu spojit se se zrádnou emigrací. Když byl pronásledován tříčlennou hlídkou Pohraniční stráže, střelil po členech této hlídky se samopetou a byl zasažen třemi ranami. V poslední chvíli se pokusil o sebevraždu, vspříčil se mu však náboj v pistolí.

Návrh usnesení:

Schvaluje se, aby

- 1) hlavní líčení proti čet. z pov. Aloisi Jeřábkovi se konalo u vyřídilo vojenského soudu v Praze za přítomnosti agitátorů jednotek Pohraniční stráže,
- 2) generální prokurátor dal vyřídilo vojenskému prokurátoru pokyn navrhnout při hlavním líčení obviněnému Jeřábkovi trest smrti.

Provede a: Alaf
s. dr. Reie

Počítá: s. Alaf
s. dr. Reie

4. června 1953

Počet listů: 5

Tato kopie automaticky obsahuje
originální účesné ve Státním
bezpečnostním archivu v Praze.
Počet stran: 1 list
17.11.53

V těžkých dobách bojů o Slovensko (Pokračování 4)

Pro Věstník upravil Bořek Šindler

Dnes opět pokračujeme v částečně upraveném záznamu českého autora Pavla Kuthana líčícím boj o vyčištění slovenského území od Maďarů, kteří usilovali o setrvání Slovenska při Maďarsku bez ohledu nad jimi prohranou válkou a bez ohledu na opakované výzvy Spojenců vydat slovenskou část republiky Československu. Bylo bohužel nutno vypudit z Oravska a Spišska též polské jednotky, protože i Poláci si činili nároky na jistá severní slovenská území. Bojů proti Maďarům se zprvu účastnily pouze české vojenské jednotky dobrovolníků z Čech a z Moravy, avšak postupně se počali připojovat k těmto útvarům i sami Slováci. Mezi českými dobrovolníky byli velmi početně zastoupeni čeští Sokolové a dobrovolnické jednotky byly nakonec posíleny československými legionáři a to téměř okamžitě po jejich návratu z Itálie. Francouzští a ruští legionáři – a vzorně organisovaných a dobře vyzbrojených československých legionářů z Ruska bylo na padesát tisíc - se vrátili do svobodné republiky bohužel až daleko později. K postupnému osvobození Slovenska bylo tedy nutno použít těch mužů, kteří byli tehdy k dispozici.

Velitelství československého vojska na Slovensku obdrželo od vrchního velitelství v Praze 5. 12. 1918 v 17.30h toto telefonické sdělení:

„Velitelství čs. vojsk na Slovensku. Pan poslanec Tusar z Vídně oznamuje: Dr. Hodža z Budapešti oznámil vídeňskému vyslanectví československému telefonicky, že francouzský velitel dohodového vojska v Budapešti dostal již oficielní námi žádané vyrozumění od maršála Focha, že československé vojsko na Slovensku je součástí dohodové armády a že má právo jako takové obsadit celé Slovensko. Zpráva tato ku vědomí. Vrchní velitel v Praze.“

Podplukovník Schöbl vyslal 1. dobrovolnický pluk pod velením majora Pirníka, aby zajistil okolí Nitry. K tomu byl pluk posílen ještě dělostřeleckou baterií. Dne 9. 12. major Pirník obsadil po cestě do Podlužan Bánovce po menší přestřelce III. praporu 1. dobrovolnického pluku předchozího dne s poloozbrojenou maďarskou hordou složenou z místních Maďarů. Na straně nepřitele bylo 6 mrtvých a dva Maďari byli zaji. Dne 9. 12. po krátkém boji v mlze, kdy nepřítel nakonec ztratil 2 padlé a Čechoslováci ukořistili kulomet a několik ručních granátů, byla dobyta Galanta. Dne 10. 12. obsadil bez většího maďarského odporu na žádost obyvatel pomaďarštěné Topolčany s menšinou Slováků a také oblast až po uhelné doly u Handlové. Následně 11. 12. na žádost civilního obyvatelstva konečně i Nitru. To žádalo rychlé obsazení českým vojskem k zajištění bezpečí před hrozícími nepokoji po odchodu maďarského vojska, které ustoupilo z Nitry bez boje.

Maďari ustoupili do Nových Zámků, odkud se 12. prosince chtěli pokusit dobýt zpět Nitru. Major Pirník však posoudil správně situaci a promaďarské nálady maďarského obyvatelstva v Nitře zchladil tím, že zatkl jako rukojmí významné maďarské osoby. Obyvatelstvo potom maďarské straně odepřelo podporu při chystaném obsazení města. Situace se brzy uklidnila a Nitra zůstala v českých rukách. Tím byl splněn původní záměr plukovníka Schöbla. Ten potom počal uskutečňovat další operaci, posílen dosavadními úspěchy a také životní nutností své skupiny, byť nedostatečně vstrojené a vyzbrojené, postoupit na Východní Slovensko. Východní Slovensko bylo nutno zajistit co nejdříve ze dvou důvodů. Prvním bylo nebezpečí vojenské agrese ze strany Polska do oblastí Spišska a Oravska, kde tyto oblasti plánovala polská strana obsadit. Druhým důvodem byly snahy některých politických směrů na Slovensku ponechat slovenské území jako součást Maďarska. Tyto pro Československo nebezpečné politické směry měly zejména na východním Slovensku velkou podporu, nejvíce v okolí Košic a Prešova. Jedním z představitelů promaďarských radikálů byl redaktor Prešovského deníku (Eperjés Ujság) Viktor Dvortsák. Jeho politická skupina 11. 12. 1918 vyhlásila v Košicích tzv. Slovenskou ľudovou republiku s cílem připojení východního Slovenska k Maďarsku jako jeho součástí. Vytvořil Východoslovenskou národní radu, v jejímž čele i sám stál. Tato skupina propagovala názor, že Slováci jsou vlastně „Slovjaci“ - jen jiným jazykem hovořící Uhři. Svou peticí varoval Dvortsák před spojením s Čechy do společného státu a politicky tak působil negativně na stát-nost Československa. Bylo tedy nutné toto politické nebezpečí pro suverenitu mladého československého státu eliminovat.

Ještě 8. 12. 1918 se k velitelství čs. vojsk na Slovensku v Uherském Hradišti dostavili dva maďarští vyjednávači z Košic (plk. Berzeviczy a stn. gšt. Röder) s tím, že chtěli vyjednávat o stanovení demarkační čáry. Tyto návrhy byly čs. stranou zcela odmítnuty, naopak byli tito vyjednávači vyzváni čs. stranou, aby Maďarsko vyklidilo celé území Slovenska. Byla sjednána následně smlouva tohoto znění:

„Ujednání mezi velitelstvím čs. branné moci na Slovensku a maďarským velitelstvím v Košicích – Chtějíce zabrániti zbytečnému krveprolití, uchrániti obyvatelstvo před škodami, udržeti pořádek a jistotu v zemi, ujednáváme:

Postupující československé oddíly vyšlou 24 hodiny před obsazením dotyčného místa k tamějšímu nejvyššímu vojenskému velitelství parlamentáře, aby mu příchod vojska oznámili. Uherská (maďarská) posádka vyklidí v době od vyhlášení až k příchodu československého oddílu uherskou posádku.

Všechny vojenské objekty, poštovní a telegrafní, železniční a jiná státní zařízení budtež nepoškozeny a schopny provozu s personálem, miní-li totiž tento personál za daných nových podmínek ve službě zůstatí, československému vojsku odevzdány.

Odevzdání obstará komise sestávající z onoho voj. velitele, vedoucího v místě nejvyšší komando a odevzdávajícího detachmentu dle velikosti posádky poměrně stanoveného, dále ze zástupce státního komitátu (okresu) a obecního (městského) úřadu, dopravní služby (železniční, telegrafní a poštovní) a místní bezpečnostní služby (policie, občanská stráž, atd.). Tyto všechny osoby ručí za řádné odevzdání.

Ony osoby maďarského státu (důstojníci a úředníci), které z rodinných nebo jiných příčin hodlají v obsazeném území zůstatí, obdrží až do odvolání k tomu svolení, zavážou-li se písemně, že nepodniknou ničeho škodlivého a nepřátelského proti státu československému.

Obsazující velitelství postará se o udržení veřejného pořádku.

Česky psaný text platí jako úřední dokument.

Uherské Hradiště 8. prosince 1918.“

Maďarské jednotky však tuto dohodu nehodlaly následně respektovat, takže docházelo k dalším bojům. Dne 14. 12. 1918 se srazila II. námořní rota, která mezitím též dorazila na Slovensko a byl jí dán úkol střežit železnici z Pezinku do Hlohovce, s maďarským husarským oddílem nedaleko Majcechové. Došlo k boji, přičemž čeští námořníci zahájili na útočící maďarské husary silnou palbu z kulometů a maďarský husarský oddíl zcela rozprášili. Na bojišti zůstalo ležet mezi několika koňmi i několik padlých a raněných nepřátel, mezi nimi i velitel husarského oddílu, maďarský rytmistr hrabě Aleki, s prostřelenou nohou. Byl zajat a ošetřen, následně převezen do nemocnice v Trnavě. Velmi pochvalně se během ošetřování vyjadřoval o statečnosti, kázní a vystupování českých námořníků.

V této době měl plukovník Schöbl v rámci své brigády k dispozici již 10 pěších praporů (1. dobrovolnický pluk, 2. dobrovolnický pluk, čáslavskou rotu domácího 12. pěšího pluku, kombinovaný prapor tvořený 19. strážní rotou z Ostravy, 1. námořnickou rotou, část domácího 28. pěšího pluku a I. polní prapor „Gardy slovenskej slobody“). Celkově cca 6.800 mužů disponujících mimo pušek i 75 kulomety, 2 dělostřelecké baterie (4 děla), jezdeckou eskadronu domácího 7. jezdeckého pluku (41 jezdců), 2 ženijní roty (158 ženistů) a obrněný vlak. Pro připravovanou operaci obsazování východního Slovenska vyčlenil ze své brigády 6 pěších praporů, 1 a polovinu dělostřelecké baterie, polovinu eskadrony 7. jezdeckého pluku a obrněný vlak. Velení této vyčleněné skupiny svěřil plukovník Schöbl podplukovníku Hrbenskému s úkolem provést obsazení hlavních opěrných bodů východního Slovenska. Zbytek své brigády, tedy 4 pěší prapory a dělostřeleckou půlbaterii, ponechal k obraně dosud zajištěného území, pod velením podplukovníka Sembery.

Skupina podplukovníka Hrbenského postupovala tedy na východ. Podplukovník Hrbenský vyslal napřed obrněný vlak, který 15. 12. obsadil Poprad, kde se zcela překvapená maďarská posádka nezmohla prakticky na odpor a ustoupila do Margecan. Zbytek této skupiny jenž postupoval za obrněným vlakem potom obsadil Spišskou Novou Ves (16. 12.) s okolím. Maďarský velitel města Košice zaslal do Popradu podplukovníku Hrbenskému protest proti případnému obsazení Košic s neoprávněným poukazem na demarkační čáru. Samozřejmě nebyl tento protest brán na vědomí. Jeden prapor pronikl na příkaz podplukovníka Hrbenského 17. 12. až ke Kežmarku, kde se postavil polským jednotkám, které zahájily mezitím obsazování severu této

oblasti. Po boji a dlouhém vyjednávání byli nuceni Poláci ustoupit až do Podolince, jelikož měli možnost i během vyjednávání přesvědčit se o síle jednotek podplukovníka Hrbenského, kterou zprvu podceňovali. Nebezpečí dalšího polského vpádu a tím dalších bojů s polskými jednotkami bylo stále veliké, proto podplukovník Hrbenský domluvil s polskou stranou prozatímní demarkační linii Lomnický štít – Magura – Stará Lubovňa, která pak platila až do druhé poloviny ledna 1919, kdy polská armáda slovenské území vyklidila.

Při postupu skupiny podplukovníka Hrbenského na Spišsku chránil její bok na jihu prapor kapitána Zajíčka. Ten pronikl 16. 12. do Kremnice, kde však byl příští den napaden Maďary a nucen ustoupit k Hornímu Váhu. Prapor byl potom reorganizován a svěřen pod velení majora Poráka. Tento prapor obsadil 22. 12. Zvolen, 23. 12. Bánskou Štiavnicu a Bánskou Bystricu.

K 18. 12. 1918 měla skupina podplukovníka Hrbenského sílu 80 důstojníků a 2.526 mužů, dále 83 jezdců, 158 zákopníků, s podporou 10 děl a 45 kulometů. Skládala se z 2. dobrovolnického pluku (to byl dříve „Český pluk“, majora Poráka), kombinovaného praporu kapitána Zajíčka, a I. polního praporu „Gardy slovenskej slobody“ vedeného kapitánem Rejtharem. V Kremnici se bohužel stala 18. 12. jedna z politováníhodných událostí, kdy se u kombinovaného praporu vzbouřila část vojáků a sesadila svého velitele kapitána Zajíčka. Vzpoury se neúčastnila námořnická setnina kapitána Kubáta, která udržela kázeň. Po této události byl kombinovaný prapor rozpuštěn, jeho jednotlivé části přičleněny k jiným skupinám a kapitán Zajíček zatím povolán do štábu velitelství čs. vojska na Slovensku.

Na Oravsku mezitím zajišťovaly další části území, tentokrát před pronikajícími polskými oddíly, česká I. námořní rota a druhá rota kladenských dobrovolníků. Tyto dvě rotý obsadily hlavní významné body v oblasti včetně železnice, vedoucí do polského Nového Targu. Docházelo zde k dílčím přestřelkám na bráněné linii Suchá hora – Chýžné – Babia Góra. Z I. námořní roty byli v těchto přestřelkách zraněni 3 námořníci a 2 byli zajati. Ze zajetí však uprchli a vrátili se zpět k jednotce. V nedaleké Trstené uspořádali po srdečném a nadšeném uvítání ihned po příchodu českých námořníků místní obyvatelé slavnost s bálem.

Když byla 21. 12. po Zvolenu obsazena i Bánská Bystrica, kde bylo české vojsko nadšeně uvítáno místním obyvatelstvem, bylo zde zajištěno mimo jiné i šest milionů korun, které byly odeslány ministerstvu pro Slovensko. Tento den, 21. prosince, se také do Československé republiky vrátil T.G. Masaryk již jako zvolený prezident. Byl v Praze bouřlivě uvítán shromážděnými davy. Slavnostním průvodem domácího čs. vojska, legionářů a Sokolů byl doprovázen do sněmovny, kde jako první prezident československé republiky vykonal prezidentský slib.

Mezitím se večer téhož dne rozpoutal u Popradu boj mezi I. praporem Gardy slovenskej slobody a praporem polské armády, která opět překročila bezprávně vytčené československo - polské hranice. Během boje, kdy Poláci dle pamětníků používali i trhavých střel se příslušníci Gardy slovenskej slobody drželi dobře a donutili nakonec Poláky k ústupu. Během boje byli na československé straně zraněni 2 muži. Podařilo se zajmout 4 polské vojáky. Příští den vyslovil podplukovník Hrbenský v denním rozkaze tomuto praporu Gardy slovenskej slobody čestné uznání. Aby podplukovník Hrbenský předešel dalším konfliktům s polskou armádou, domluvil opět dočasnou, ne však příliš šťastnou demarkační čáru - bez vědomí plukovníka Schöbla. Ta později musila být byla zrušena a byla stanovena jiná.

K 25. 12. 1918 bylo tak zajištěno čs. vojskem celé Pováží a oblast až ke Spišské Nové Vsi.

*****
CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě
15.30 -16.30 hod. vždy v sobotu: 6. a 20. října
Volejte Jane 0438 014 125 pro dny v listopadu
*****

Slavný český cestovatel a krajan Eduard Ingrid je ve své vlasti stále ještě téměř neznámý *Milena Štráfěldová 23-9-2006 radio.cz*

Na svém kontě měl na tisíc melodií, jeho hudba k filmu byla nominována na Oscara, ve stopách Thora Heyerdahla přeplul na balzovém voru oceán, Ernstu Hemingwayovi radil při natáčení filmu Stařec a moře, jeho archiv váží celou jednu tunu - to vše za svého dobrodružného života dokázal Eduard Ingrid, náš slavný krajan, který však v Česku zůstal až dosud téměř neznámou postavou. Představíme Vám ho v dnešní krajauské rubrice.

Ano, i motiv ze slavné Niagáry patří do našeho pořadu. Kromě stovek písní, které časem zapadly, složil Eduard Ingrid i tuto trampskou hymnu. Niagára se kolem táboráků zpívá už alespoň tři generace. Přesto se o Ingridovi v bývalém Československu téměř nevědělo - opustil je totiž už v roce 1947, ve svých čtyřiceti letech. Co všechno ale stačil dokázat před odchodem do exilu - o tom už více dr. Magdalena Preiningerová z Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, která má dnes na starosti jeho archiv:

"Stihnul napsat na šedesát operet, téměř tisíc melodií, být kapelníkem, dirigentem téměř ve všech operetních pražských domech, stihnul asistovat při natáčení popravý K. H. Franka, stihnul natočit film o své chatě ve Svatojánských proudech a vyfotit stovky, ba tisíce fotografií."

Jednou z prvních písní, která ho proslavila už ve 30. letech, byl šlágr Když odejde děvče. Vydělal mu prý prvních sto tisíc korun a Ingrid se díky němu zařadil mezi špičku tehdejší populární hudby.

Když si ale Ingrid v roce 1947 od jakéhosi mladého funkcionáře, vyškoleného v Moskvě, musel vyslechnout, že éra operet a buržoazních šlágrů končí, rozhodl se odejít. Těsně před Vánoci se vydal do Jižní Ameriky, během plavby přes oceán však v Československu došlo k únorovému puči a jeho cesta se rázem změnila v mnohaměsíční dobrodružství:

"Když mu skončila platnost víza v Brazílii a když mu Argentína odmítla dát jako občanu komunistického státu další, tak byl nucen se odebrat s falešnými doklady do Belemu ve státě Para a odtud se po Amazonce a přes Andy dostal až do Limy. Ta pouť trvala devět měsíců, během ní zažil neuvěřitelná dobrodružství a živil se jako ladič pian, jako hráč na piano v baru, jako pomocník na lodí, a tak vlastně začala jeho cestovatelská kariéra, kterou potom rozvíjel, i když se usadil v Limě. Vydával se do vnitrozemí a díky fotografiím, které tam pořídil, o něj začaly mít zájem časopisy, a to nejenom peruánské, ale i americké. Tam si jeho fotografií povšiml Thor Heyerdahl a Ernst Hemingway a oba s ním navázali spolupráci."

Ingrid se vlastně stal cestovatelem z nouze, dokázal ale z této nouze udělat velikou přednost. Právě spolupráce s Thorem Heyerdahlem mu už v 50. letech přinesla světovou proslulost. Slavný norský cestovatel na Ingrida později vzpomínal:

"Seznámil jsem se s Ingridem už před mnoha lety, potkal jsem ho v Peru," - uvedl Heyerdahl a připomněl první pokus Eduarda Ingrida přeplout na voru z Jižní Ameriky do Polynésie. Ingrid tak chtěl potvrdit teorii svého přítele, že peruánským Inkům se podařilo touto cestou osídlit tichomořské ostrovy. První plavba Ingrida do Polynésie na voru Kantuta však skončila v obrovském vodním víru, z něhož ho jen díky šťastné náhodě zachránila americká vojenská loď:

"Eduard Ingrid se na takovouto expedici vydal dvakrát, poprvé v roce 1954 a podruhé v roce 1959, a přestože ta první expedice skončila čtyřicetisedmidenním uvězněním ve vodním víru, tak získala Eduardu Ingridovi obrovskou, opravdu světovou popularitu. Na základě toho se rozhodl za čtyři roky tuto expedici zopakovat, ta se podařila a on doplul na balzovém voru z Peru až do Polynésie."

Z plavby Kantuty natočil Eduard Ingrid barevný dokumentární film, který ho později proslavil. A přinesl by mu ještě větší slávu, pokud by ho při jednání v Hollywoodu nepodvedli dva jeho čeští krajané - připravili totiž důvěřivého Ingrida o autorská práva.

Film se tak nedostal do distribuce v kinech po celé Americe. Naštěstí Ingridě v exilu čekala i jiná setkání - o jednom takovém přátelství vypráví slavný cestovatel Miroslav Zikmund:

"Před jedenapadesáti lety, když jsme se s Jiřím Hanzelkou dokodrcali přes Kordillery do Limy, byl mezi krajany, kteří nás tam uvítali, také Eduard Ingridě. My jsme si padli do oka na první pohled, protože to byl ohromně sympatický mladý člověk. Eduard Ingridě tam měl tehdy fotoateliér a my jsme si u něj nechali vyvolat spoustu filmů, které jsme nasníмали během toho závěrečného úseku přes Kordillery."

Počátkem 60. let se Eduard Ingridě natrvalo usadil ve Spojených státech - a zde také poznal svoji ženu Ninu, Brňačku, která s rodiči utekla z Československa už v květnu roku 1945. Její otec totiž byl potomkem ruských kozáků a dobře věděl, co by ho od Rudé armády čekalo. A kde jinde by se Ingridě měl se svou budoucí ženou seznámit, než v operetě:

"Já jsem se za něj provdala v roce 1965 v Los Angeles. Já jsem tam žila už od roku 1957 a on tam přijel v dvaasedesátém z Peru. Tehdy tam nacvičovala česká kolonie operetu od Stelíbského, on se ale mezitím utopil ve vaně. Zůstali tak bez ničeho a prosili manžela, aby to s nimi dodělal. A on se ptal, kde jsou noty? Stelíbský ale žádné noty neměl, on všechno doprovázel z hlavy. Manžel ale řekl, že nemůže dělat nic, co bylo v jeho hlavě. Tak mu navrhli, co kdybychom udělali vaše operety? Já jsem byla už v Los Angeles známá, protože jsem se vždycky zúčastnila oslav Masarykových narozenin, 28. října, a tak mne vzal do těch jeho operet. Při té první operetě jsme se seznámili, on si netroufal, byl o dvacet šest let starší než já, ale vypadal strašně mladě. A při třetí operetě, my jsme každý rok dělali další, tak to už jsme byli svojí."

Byla to právě paní Nina Ingriděová, která obrovský archív svého manžela věnovala po jeho smrti do České republiky. O převoz celé tuny Ingriděových písemností, notových záznamů, nahrávek, fotografií i filmů se v roce 2001 zasloužil Miroslav Zikmund:

"Já jsem si vzal kdysi do hlavy, že ten obrovský archív, který po něm zbyl, tisíce fotografií, desetitisíce negativů, jeho hudební skladby a podobně, kterým hrozil zánik tím, že jednoho dne to někdo buď naháze do sběru nebo to prostě někde zmizí, zachráním. Takže jsem se koncem listopadu s těmito dvěma pány (M. Náplava a P. Horký - pozn. red.) vypravili do Kalifornie, dojednali tam s paní Ninou Ingriděovou, mimochodem Brňačkou, že všechny ty věci, kterým hrozil zánik, přivezeme sem."

V archívu se dochovala i vzácná nahrávka hlasu Eduarda Ingridě.

"V mých sedmdesáti osmi letech se už nedají dělat zázraky. Není daleká doba, kdy dohrajeme naši poslední roli na této planetě a přestěhujeme se na velké jeviště pod taktovku toho největšího režiséra, kde už nás čekají naši kamarádi, kteří nás předešli. Loučím se s Vámi se všemi, Váš Eduard Ingridě."

Ingridě zemřel v nevadském Renu v roce 1991, ve svých šestaosmdesáti letech. Nedávno se jeho paní Nina Ingriděová vrátila natrvalo zpátky do Česka.

100 LET OD NAROZENÍ EDUARDA INGRIDĚ

V letošním roce by se dožil 100 let český hudební skladatel, kapelník, fotograf, kameraman, mořeplavec a dobrodruh Eduard Ingridě. Muzeum jihovýchodní Moravy (MJVM) ve Zlíně, kterému věnovala Ingriděovu pozůstalost paní Nina Ingriděová, uspořádalo několik akcí na počest tohoto výročí. V dubnu 2005 proběhla výstava fotografií E. Ingridě z let 1948 až 1970. Komentovaná prohlídka výstavy byla spolu s promítáním nejstarších Ingriděových filmů obsahem „Černé hodinky s E. Ingriděm“ v květnu tohoto roku. Národní muzeum fotografie společně s naším muzeem zahájilo 2. července 2005 výstavu z fotografického díla E. Ingridě, doplněnou vybranými trojrozměrnými předměty. Doprovodným programem výstavy byla přednáška o životě a díle E. Ingridě s hudebními a filmovými ukázkami. V srpnu 2005 se zástupci MJVM zúčastnili slavnostního odhalení pamětní desky na rodném domě E. Ingridě ve Zlonicích u Slaného. Ve spolupráci s Klubem Hanzelky a Zikmunda a za finanční podpory ministerstva kultury a kulturního fondu města Zlína vydalo letos MJVM brožuru o životě a díle E. Ingridě s dobovými fotografiemi a dalšími dokumenty. Brožuru je možno zakoupit v pokladně muzea.

Magdalena Preiningerová Kanadské listy 5-6/2007

Po každém letu vyplňují piloti formulář, který se jmenuje Grip, neboli záznam. A tam napíší všechny technické problémy a závady na letadle, které zpozorovali během letu a které je potřeba opravit. A mechanici si to přečtou a zjednájí nápravu a pak do formuláře napíší, co a jak bylo opraveno. Mají zcela zvláštní humor... Letecká společnost Qantas vydala knihu, ve které nejlepší chuťovky zveřejnila. Je tam vždy zapsán problém a řešení:

Problém: levá vnitřní pneumatika skoro potřebuje vyměnit.

Mechanik: levá vnitřní pneumatika byla skoro vyměněna.

Problém: zkušební let byl O.K., ale automatické přistávání bylo velice drsné.

Mechanik: automatické přistávání na tomto letadle není nainstalováno.

Problém: něco je uvolněno v pilotní kabině.

Mechanik: něco bylo utaženo v pilotní kabině.

Problém: Na předním skle jsou mrtví brouci...

Mechanik: byli objednáni živí brouci.

Problém: autopilot v poloze "držet výšku" nechá letadlo klesat 60 m/min.

Mechanik: tento problém si nemohu předvést na zemi.

Problém: Hlasitost DME je na neuvěřitelné síle.

Mechanik: hlasitost DME byla nastavena na uvěřitelnou sílu.

Problém: Třecí zámky způsobují, že se škrťací páčka zastaví.

Mechanik: proto tam také jsou.

Problém: Podezření na prasklé sklo.

Mechanik: podezření je správné.

Problém: Motor číslo 3 chybí!

Mechanik: po krátkém hledání byl motor nalezen na pravém křídle.

Problém: Letadlo se za letu chová legračně.

Mechanik: letadlo bylo varováno, aby se polepšilo a létalo vážně.

Problém: Cílový radar pobroukává.

Mechanik: cílový radar byl přeprogramován přidáním písničkových textů.

Problém: Myš v pilotní kabině.

Mechanik: byla namontována kočka.

Problém: Z pod přístrojové desky se ozývají zvuky. Jsou to zvuky jako by trpaslík bouchal na něco kladívkem.

Mechanik: trpaslíkovi bylo odebráno kladívko.

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

Se zlou, milí a vážení čtenáři, se zlou by se potázal ten kdo by zneuznal slávu moravské obce **Heršpice**. Běda tomu kdo by prohlásil Heršpice za pouhou ospalou dědku. Neboť, jak naši redakci ve zvláštním příspěvu připomíná heršpický rodák, dlouholetý člen naší jednoty a pilný čtenář Věstníku Vlastislav (Slávek) Navrátil, Heršpice leží ve vzdálenosti co by jen kamenem dohodil od jednoho z nejslavnějších bojišť Evropy, Slavkova, kde tři císařové předvedli svůj um – císař ruský, císař rakouský a Napoleon – a kde pod rakouskými prapory se plahočili i čeští poddaní císaře pána. Že toto památné bojiště je ve světě známo pod jménem Austerlitz není medle vinou Slavkovanů ani Heršpíčanů. Dalším historickým trumfem Heršpic, jak zdůrazňuje Slávek je okolnost, že právě tam T.G.M. kdysi přijal po rozchodu s katolickou církví víru českobratrskou. Přiložil nám k svému dopisu i výňatek z historického záznamu oné události pořízeného tehdejší heršpickým farářem Oskarem Opočenským, v němž Opočenský popisuje jednotlivosti onoho historického obřadu, při němž tehdy třicetiletý Masaryk odpovídal na farářovy otázky. V roce 1930 pak byla o onom aktu pořízena v heršpickém českobratrském chrámu i pamětní deska. Masarykův přestup na víru českobratrskou se udál před více než stoletím a kdybychom se dnes dotázali třeba katolického pastýře Čechů v Sydney důstojného pána Jaroslava Šimka, jistě by nás ujistil, že záleží hlavně na Masarykově strvání v učení Kristově než na způsobu jeho provádění křesťanské víry. Masaryk tehdy také pokládal, podle svých vlastních slov, vyšší katolické duchovenstvo za nepřívětivě nakloněné české samostatnosti a nakloněné habsburské Vídni. Náš informátor Slávek Navrátil dále dodává, že podle Heršpíčanů se pokládají za střed Evropy a srdce někdejší Velké Moravy.

Zároveň s příspěvem bratra Navrátila redakce také obdržela i obsažnou obálku od dalšího pilného čtenáře Věstníku bratra Bohuslava Šárky o jiném kraji západně od moravských Heršpic, o Sedlčansku ve středních Čechách. Tam, v obci Kňovice, se totiž bratr Šárka narodil a ona jim poslaná obálka pojednává nejen o obci Kňovice, nybrž také o celém Sedlčansku. Město Sedlčany a celé jeho okolí bylo během druhé světové války Němci částečně vyklizeno a používáno jako zvláštní cvičiště oddílů SS. Dovídáme se, že **Sedlčansko** se zapsalo do historie Českého království velmi pestrými barvami a z Kňovic také pocházela matka nemanželské dcery českého malíře Josefa Mánesa. Jako mladé děvče se totiž dostala do služby v rodině Mánesů ve Spálené ulici v Praze. Mistr Josef Mánes ji pokládal za slovanskou krasavici a volil ji jako modelku ku svým malbám. Není ovšem možno se zde rozepisovat o jednotlivostech z dějin Kňovic ani Sedlčanska, uvedme však, že v jiné obci sedlčanského kraje, Křečovicích, se narodil i přední český hudební skladatel Josef Suk. Bratr Šárka se nedavno vrátil z návštěvy republiky, kde jak on, tak jeho dcera a vnučka byli členy organisované výpravy, která zahájila cestu po Dunaji v Budapešti a odtud se propracovala přes Vídeň a Řezno do Prahy. Dcera bratra Šárky prý byla Prahou uchváčena, bylo to její prvá návštěva v Čechách a jako učitelka hudby prý večer co večer trávila v divadlech a na pražských koncertech...

Jistě i vy jste se potkali s mladými českými studenty v Sydney. Musí jich tu být na tisíce. Za posledních nějakých deset let se jich tu jistě vystříдалo nejméně deset tisíc a pravděpodobně daleko více. Jsou obyčejně zapsáni na tom či onom kursu angličtiny a mají povoleno pracovat dvacet hodin týdně. Jako zázrakem obvykle práci dostanou zcela bez problémů – na rozdíl od mladých Australanů, kteří – jako zázrakem – ne a ne tu práci jim vyhovující sehnat a pobírají tudíž dlouhodobě podporu v nezaměstnanosti. Snad to bude i tím, že kdo se odstěhuje do malinkého městečka na prahu pouště a trvá na obdržení práce jako krotitel lvů často neuspěje a je na to podporu odkázán po léta. Ti **čeští studenti** krotitelství lvů na pokraji pouští zřejmě nijak nepěstují. Pohybují se kolem středu Sydney, většinou kolem Bondi nebo Manly kde holdují ve volném čase koupání v moři, neostýchají se po restauracích umývat nádobí, i když často mají vysoké universitní kvalifikace, a jsou zdvořilí, úslužní a pracovití. Domů mohou odjet kdy se jim zlíbí. Mnozí z nich žádají o residenci a někteří – ale těch je poměrně málo – hodlají v Austrálii zůstat natrvalo. Ani Sokolu ani Country

Clubu se zatím nepodařilo získat jejich trvalou pozornost, ačkoliv na vepřové hody je jako pravě Čížky užije. Mladí lidé z jiných, západních zemí sem jako studenti/objevovatelé australského způsobu života dojíždějí už dávno a dávno. Nemůže být snad lepšího způsobu rozšíření obzoru národa než pobyt jeho mladých lidí mimo rodinou zemi – je to jistý způsob větrání. Ti mladí Češi jednak zjistí, že Karadašova Řečice není tím pravým středem planety a vesmíru vůbec, a zároveň ale přijdou i na to, že jejich české rodiště je mnohem krásnější a zajímavější než si dříve připouštěli. A není pro mladého člověka prospěšnější dva roky brouzdat po světě než utrácet čas vojnou, která nakonec stejně vede ke kapitulacím národní sebevědomí ubíjejícím?

Podle spolehlivých informací se zdá, že během tohoto roku se v Sydney opět začnou prodávat **české škodovky**. Jen ať se prodávají, blahopřejmě k té obnově obchodu. Se škodovkami nikdy nebyla potíž co do kvality. Potíž vězivala v neschopnosti českého výrobce dodávat včas a spolehlivě náhradní součástky. Australan si koupil český vůz, chválil si ho, ale jakmile nebyl schopen dostat náhradní součástku, jeho další zájem ochladl a bylo po ptákách. Další obchod pak troskotal hlavně na tomto nedostatku. Doufejme, že tentokráte si bude český dodavatel vědom důležitosti hbité a spolehlivé dodávky náhradních součástek. Ne-li, čeká škodovku zcela nepochybně osud jejich předchůdkyň. Podobný osud kdysi potkal v Sydney i českou motorku Jawu. To bylo ovšem za jiné éry – ale tentokrát by se nový pokus mohl a měl zdařit.

Počátkem srpna nám předvedlo **České Orfeum** „Záběry ze známých oper 1982 až 1988“ pod titulem „Encore“. Zpívala Významná australská zpěvačka Joan Sutherland. Tato část programu měla být původně předvedena v září. Zároveň jsme také shlédli a poslouchali televizní záběr nazvaný „Bach Pilgrimage“ pod taktovkou britského dirigenta Sira Johna Elliota Gardinera, který se svým ensemblem English Baroque Soloists a Monteverdi sborem cestoval misty památnými pro někdejší Bachovo působení a předváděl ukázky z jeho díla. Jednou ze solistek byla Magdalena Kožená. Záříjový program Orfeua byl též změněn a byla nám předvedena škádlivá francouzská opereta Krásná Helena – La Bellè Helene – v roztomilém, byť poněkud různorodém a značně neorthodoxním provedení s texty roztančenými mezi Homerovou Odysseou, vtípem uznávaným v době francouzského komponisty Jacqua Offenbacha a pohledy na dávnou řeckou minulost z naší uličnické perspektivy. Jinými slovy – bohatá, ale velmi libivá operetní a naše smysly dráždící všehochoť přijatá hlučným potleskem uznání přítomných příznivců Českého Orfeua bratra Pšeničného.

Kino Ponrepo bratra Čermáka se v srpnu vytasilo s krátkým leč pozoruhodným filmovým záběrem o vltavském ostrově v Praze těsně proti Národnímu divadlu – Žofínem, neboli také Slovanským ostrovem. Sledovali jsme s velkým zájmem historické průběhy dění na této památné části Prahy a dověděli jsme se i o souvislostech Žofina se sokolským hnutím. V hlavním pořadu Ponrepa pak byl v srpnu promítnut film „Jak vytrhnout velrybě stoličku“. Pravda, nešlo v něm ani o velrybu, ani o extrakci její stoličky, ale výborně jsme se pobavili sice postarším a již v osmdesátých letech natočeným filmem, ale s překrásnými záběry z Krkonoš a ta vpravdě neskutečná bělost krkonošské snižečky kontrastovala s nevlídností zimního nedělního odpoledne v Sydney. V září pak bylo provedeno pokračování pod titulem „Jak poslat tatínka do polepšovny“. Hráli totiž herci a malý Vašek v hlavní úloze se vyznamenával tak jako v té první části. Opět jsme také shlédli kus nádherné české krajiny, Vašík byl na prázdninách kde měl nejen oba rodiče, ale dokonce i novopečeného dědu. Filmy jednoduché – ale postava osmiletého kluka a jeho osudy nám připravily radostnou podívanou. Oba filmy byly jistě vytvořeny bez velkých finančních nákladů, ale dosvědčují, že na tkaničce od bot lze zdárně přivést na svět poutavou podívanou. Čeští filmaři ovšem mají dlouhé zkušenosti s natáčením dětských postav a i tentokráte dokázali, že úspěch filmu není nijak přímo závislý na milionech, ale spíše na filmovém umění režiséra, herců i ostatních pracovníků. Při záříjovém promítání nám bratr Čermák také dal na pořad záznam z pohřebního průvodu T.G.Masaryka z Hradu Prahou na

Wilsonovo nádraží a odtud na lánský hřbitov a podstatnou část tehdejšího projevu presidenta Beneše končícího památnými slovy „Presidente Osvoboditeli, Tvému odkazu věrní zůstaneme...“. Bylo tak pietně vzpomenuo sedmdesátého výročí Masarykova skonu.

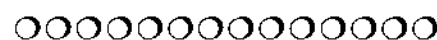
V září se v Sydney konala konference sdružení států známého pod jménem **Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC)**. Zasedání členů se konala v budově Opery a vnitřní Sydney se v těch dnech podobala pevnosti. Konference APECu bývají po celém světě provázány bojovými akty a dochází k bitkám mezi policií a smečkami výtržníků, kteří s pokřikem rozsévají neklid, zraňují policisty a zuřivě ničí všechno kolem sebe. Nicméně v Sydney k žádné krvavé akci profesionálních hulvátů nedošlo, především díky včasným opatřením federální i státní policie, byť za cenu několika denního omezení provozu. Sydney navštívila ceka řada mezinárodních špiček včetně presidenta Spojených Států, presidenta komunistické Číny, ruského presidenta Putina, ministerského předsedy Japonska a potentátů z dalších zemí sousedících s břehy Pacifiku. Na úspěchu konference měl lví podíl australský ministerský předseda John Howard.

Jméno lékařky, překladatelky, ilustrátorky, političky a **bývalé velvyslankyně ČR v Austrálii Jaroslavy Moserové nese nová galerie v Praze**. V prostorách svého ateliéru ALF na Žižkově ji 27. března 2007 otevřelo občanské sdružení Art Language, které se angažuje v sociální oblasti. V galerii umístilo stálou expozici akvarelů Moserové, která v nich zachytila postavy a tváře lidí z různých částí světa. Zájemci si mohou akvarely prohlédnout i na www.artlanguage.org. Jaroslavu Moserovou znala veřejnost především jako překladatelku detektivních románů Dicka Francise a díky její politické dráze. Někdejší senátorka, velvyslankyně a předsedkyně Generální konference OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO) se angažovala i v oblasti lidských práv. Kromě překladatelství se Moserová věnovala i vlastní tvorbě. Byla autorkou několika rozhlasových děl a knih pro děti, ale její díla četli i dospělí. Podílela se také na filmových scénářích. Spíše jen odborníkům byla známa její činnost ve výzkumu léčby popálenin.

Do plného provozu byla uvedena **internetová verze Českých listů**. Toto periodikum, které v letech 2000 – 2006 vycházelo ve formě časopisu – měsíčníku, je v současnosti zveřejněno a průběžně aktualizováno v rámci internetového portálu czech.cz na adrese: www.czech.cz/ceskelisty. Věříme, že si nová forma Českých listů získá příznivce z řad tradičních i nových čtenářů. V obvyklých rubrikách přitom nabídne vedle informací o aktuálním dění v ČR zejména reálie ze života českých krajanských komunit po celém světě, informace o kulturně prezentačních akcích ČR v zahraničí, profily řady významných osobností, zkušenosti s pořádáním nejrůznějších aktivit krajanských spolků a další různorodé podněty. Nespornou výhodou je možnost přímého internetového propojení čtenářů s původním zdrojem informací.

Roku 1925 byla pořádána Sokolem a Selskou jízdou ve Stránčicích slavnost staročeských májí. Hosty na ní byli též **pan prezident Masaryk se Švehlou** (*Prvním ministerským předsedou ČSR – pozn. red. Věstníku*) a spisovatelem Rosným ml. Za hasičstvo vítal hosty starosta hasičské župy Václav Kamler z Řičan, starý nár. soc. pracovník. „Nazdar, Václave, ty starej mladíku,“ zdravil ho Švehla. Pan prezident se podívoval Švehlově paměti. A Švehla mu s úsměvem vypravoval, jak s tím Kamlerem zakládali Sokol v Hostivaři i v Řičanech, a jak spolu často zápasili o přebor na náradí. Zakládali spolu ostatně také národní dělnickou a řemeslnickou besedu v Hostivaři, jednu z těch, co z nich potom vyrostla nár. sociální strana. „Tak vida,“ usmál se pan prezident na Švehlu, „tak vy i tady máte želízko v ohni -“

„Veselá mysl – nové historky o TGM“ redigoval Josef Mach, Orbis Praha 1937

Po loňských volbách se ukázalo, že **o nástupu pravice v ČR rozhodly hlasy** v Českých Budějovicích, **které dali zahraniční Češi**. "A kdyby se tu konečně pohnul parlament a dovolil korespondenční hlasování, byl by vliv a dopad těchto zdrojů podstatnější." (Z interview s Otto Ulčem 30.6.2007 radio.cz). *Návrh zavést korespondenční volby znovu předložil senátor Martin Mejstřík na květnovém zasedání senátní krajan-ské komise. Senát doporučil korespondenční hlasování už předloni, sněmovna ale v říjnu 2005 tento návrh odmítla. Proti byli komunisté i občanští demokraté. Návrh na hlasování poštou by měl být také součástí novely volebního zákona, kterou připravuje ministerstvo vnitra. O podobě této novely se má rozhodnout do konce července.*

V minulém čísle Věstníku jsme si připomněli 90té výročí bitvy u Zborova, kdy se československým legionářům v Rusku podařilo přesvědčit svět, že Čechoslováci musí dostat nezávislost a že český stát musí být obnoven. V souvislosti s tímto výročím jeden redaktor pražského rozhlasu objevil skutečnou perlu! **V bitvě u Zborova totiž bojovali dva budoucí českoslovenští presidenti**, pohříchu bolševičtí. Každý z nich bojoval na jiné straně! Ludvík Svoboda byl na straně Československých legií v Rusku; na straně druhé, rakousko-uherské, „za císaře pána“ bojoval... Klement Gottwald!

Tak se nám blíží volby. A co se nestalo, budeme mít poprvé **příležitost zvolit bývalou členku komunistické strany**. Ne, ne nemluvíme o volbách v České republice, tam je dost těch bývalých členů, nebo i současných členů, které můžete volit, já dnes píši o volbách do federálního shromáždění v Austrálii. Do Mitchellovy knihovny v Sydney byly uloženy dokumenty o činnosti Komunistické strany Austrálie (CPA). K dokumentům je omezený přístup, ale Brad Norington, autor nedávno vydaného životopisu Jennie George dostal povolení dokumenty prostudovat. Podle dokumentů byla J. George zvolena do výboru Sydneyského distriktu v roce 1972. Byla zvolena delegátkou do Národního kongresu CPA a kandidovala do Národního výboru CPA, (ekvivalent Ústředního výboru). Nebyla však úspěšná a do ÚV nebyla zvolena. To vše se přihodilo pouhé čtyři roky po invázi sovětských vojsk do Československa. J. George zřejmě sdílela obavy sovětských vůdců o osud socialismu v Československu. Následovala závratná kariéra v odborech. Nejprve byla zvolena do funkce na plný úvazek ve federaci učitelů a v roce 1980 se stala generální sekretářkou učitelské federace. V roce 1983 se stala členkou Výkonného výboru ACTU a byla zvolena presidentkou federace NSW učitelů. V roce 1985 byla zvolena presidentkou Australské federace učitelů a nyní je presidentkou ACTU. V roce 1992 se stala členkou Australian Labor Party a letos kandiduje za labor party do federálního parlamentu.

Za dva týdny od poslední schůzky redakční rady Věstníku se toho hodně přihodilo. V japonské Osace probíhalo **Mistrovství světa v lehké atletice**. Věřte nebo nevěřte, ale Česká republika stanula mezi atletickými velmocemi podle počtu medailí. Skončili jsme na šestém místě a to je jistě velký úspěch! Naše nová domovina, Austrálie skončila na místě sedmém. Vzpomínám si, jak po Olympiádě v Sydney v roce 2000 rozumovali někteří australští novináři na téma, že australští sportovci jsou vlastně nejlepší na světě. A opravdu, když počet medailí vydělíte počtem obyvatel, USA, Ruska a Číny a pak vydělíte těch 58 australských medailí tenkrát 19 miliony – ejhle byli jsme nejlepší. A jakpak by dopadlo takové hodnocení po mistrovství světa v Osace? Podívejme se: USA 300 milionů, Rusko 150 milionů, Kenya cca. 35 milionů, Habeš asi 60 milionů, Německo 80 milionů, no a na šestém místě Česká republika, tři medaile, dvě zlaté a jedna stříbrná a 10,2 milionů obyvatel... not bad, na sedmém místě Austrálie s dvěma zlatými na 21 milionů. Že by ti Češi byli nejlepší? Nebyli, atleti z Kenye byli lepší - získali totiž 13 medailí, ale ani oni nebyli ani zdaleka nejlepší, atleti z Jamajky, kteří skončili na osmém místě, protože získali jen jednu zlatou, ale celkově vyhráli 10 medailí se svými asi třemi miliony obyvateli byli lepší ale opravdu nejlepší byli reprezentanti Bahamských ostrovů, kteří si odvezli jednu zlatou a dvě stříbrné medaile a to s počtem necelých 400,000 obyvatel. Jak vidíte, černoši jsou nejlepší. No skočeme to filozofování a pogratulujme všem českým atletům ke skvělým

úspěchům. Je to o to radostnější, protože mezi těmi neúspěšnějšími je řada nových jmen, nastupuje nová generace. Když jsme u těch jmen, je až neuvěřitelné, jak televizní reportéři dovedou prznit česká jména. Tak třeba Kateřina Baďurová, stříbrná ve skoku o tyči, je Katrina B'dár a Nikola Brejchová – čtvrtá ve vrhu oštěpem – je Bredžčóva. Je to zvláštní, že v Evropě každý říká Šejxpýr a nikdo to neče foneticky, byl by totiž považován za nevzdělance, v anglofónních zemích s výjimkou USA je tomu naopak.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Soudruh Mugabe, president Zimbabwe, který přivedl svoji zemi napokraj hospodářského zhroucení, se rozhodl řešit krizi v zásobování potravinami. Vzorem se mu staly komunistické režimy v Evropě. To, že už skoro před dvaceti lety skončily na smetišti dějin mu vůbec nevadí. Proto nedávno otevřel pro své oddané stoupence z vládnoucí strany prodejny pro ty, kteří se mohou prokázat kartičkou, která je opravňuje ke vstupu. Zatím ale nedociluje úrovně pražské stranické, či nomenklaturní prodejny. Podle zpráv v tisku si místní straníci pochvalují, že tam kdykoliv dostanou koupit chleba! Taková je situace v zemi, která ještě před pěti lety vyvážela obilí.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

V novembri tohto roku bude tomu 15 rokov čo zahynul následkom kontroverznej autohavárie pravdepodobne jeden z najznámejších československých politikov na svete – Alexander Dubček, ktorý dobrých dvadsať rokov pred Gorbačovovou Perestrojkou presadzoval kroky k liberalizácii komunistického režimu a usiloval o nastolenie demokratického pluralitného systému. Keď nás 4. mája 1991 Alexander Dubček poctil návštevou, sokolská hala bola nabitá návštevníkmi. Obraciame sa práve na tých, ktorí sa zúčastnili tohto stretnutia. **Stredný syn Alexandra Dubčeka, Peter, nás požiadal, či by sme mu neposkytli kópie fotografií, videí, alebo akejkoľvek memorabilie z tohto, alebo aj iných stretnutí s jeho otcom.** Vážení čitatelia, ak môžete poskytnúť akýkoľvek materiál, zašlite ho na adresu Vestníka - 16 Grattan Cres, Frenchs Forest, Sydney NSW 2086, alebo zavolajte Edilu Berntsen na 0423 056 884.

Lovec perel Bojar

*****

SOKOL STARS – KIDS 0 TO 10 YEARS OLD

*Twinkle twinkle Sokol Stars
Hanging off the monkey bars
Trampolines and climbing walls
Somersaults and bouncing balls
Twinkle twinkle Sokol stars
Hanging off the monkey bars*

**SATURDAYS FROM 3.30 TO 4.30 OCT 6 & 20
FOR NOV DATES CALL JANE 0438 014 125**

*****

**VEZMĚTE, PROSÍM, NA VĚDOMÍ NOVOU ADRESU PRO
ZASÍLÁNÍ VŠECH PLATEB: SOKOL SYDNEY LTD,
16 GRATTAN CRESCENT, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

CESTOU DO EXILU (3)

Bořek Šindler

NÁSTUP VLÁDY DĚLNÍKŮ A ROLNÍKŮ V KOŽENÝCH KABÁTECH

Rád bych předeslal - jako očítý svědek oněch neblahých událostí - jednu důležitou věc, a to i za cenu, že budu nařčen z opakování se. Budou-li vám dubčekovští nebo i jiní komunisté tvrdit, že Gottwaldova poučnorová vláda byla v podstatě výslednicí demokratického procesu, nevěřte takovému tvrzení. Však oni sami darmo nenazvali tu vládní změnu vítězným únorom. Ano, únor vítězný byl - pro bolševiky. Zcela nekonstitučně, zcela násilně nastolili naši bolševici pětadvacátého února 1948 diktaturu, diktaturu proletariátu a počali vládnout holou mocí. Mnozi z těch únorových bolševiků potom sice rozpoutali to Pražské jaro - a přivodili tak do Československa sovětské okupační vojsko - ale v únoru 1948 šlo a násilný puč a o změnu vlády bez voleb a brutálním vnucením. Vítězný únor jedním úderem knockoutoval československou parlamentní demokracii. A poznamenejme, že se tak stalo za vítězného pokřiku těch všech Smrkovských, Dubčeků, Kohoutů, Goldstückerů, Pujmanových, a konečně i Kunderů.

Průvod pražských vysokošoláků se konal až pět minut po dvanácté. Po Benešově kapitulaci a po oznámení, že prezident konečně přijal demisi nekomunistických ministrů. Průvod měl vyrazit od budovy Staré techniky na rohu Karlova náměstí a shromáždit se měli účastníci v její dvoraně. Dorazil jsem tam z Dejvic pěšky - a přiznávám, že jsem musel překonat svůj zavilý odpor k pochodům a průvodům. Pochodování ulicemi a provolávání hesel mně nikdy nesešlo. Průběh bolševického puče v únoru 1948 jsem ale pilně sledoval od samého jeho počátku, byl jsem na Staroměstském náměstí když tam Klement Gottwald pronášel svou vzdornou řeč - a ta se za tehdejších poměrů rovnala vyhlášení otevřeného boje proti demokratickým svobodám republiky - a den co den během doby od Gottwaldova zahájení puče až do knockoutu presidenta Beneše jsem osobně sledoval vývoj událostí na ulicích Prahy od rána do noci. Proč jsem se tehdy tak intenzivně zajímal o ony věci skutečně nevím, ale nebyl jsem sám, pražskými ulicemi proudily desítky tisíců lidí a všude postávaly menší i větší hloučky velmi živě debatujících občanů. Byly to dny velkého vzruchu - šlo o svobodu republiky. Můj celkový dojem z toho pozorování průběhu puče byl ten, že všeobecná nálada mezi pražským „lidem“ byla zcela jasně nekomunistická, ba přímo radikálně protikomunistická a že Gottwald se svými bolševiky nemá prostě šanci prorazit. Neuvědomoval jsem si ale dopad komunistických opatření - například ihned zastavit vydávání nekomunistických novin, zmocnit se rozhlasu a držet venkov a vůbec mimopražské oblasti v ignoranci toho co se skutečně na ulicích hlavního města děje a udržovat v republice domnění, že „lid“ jde s komunisty, jak o tom pilně a denně informovalo Rudé právo a další bolševický tisk. Ten samozřejmě vycházel nepřetržitě. Na venkově tudíž panoval ihned od Gottwaldova projevu na Staroměstském náměstí na počátku událostí dojem, že Praha jde za Gottwaldem, že prostě by nemělo cenu odporovat a raději se tedy přidat k vítězným silám. I v tomto ohledu komunisté ukázali svou absolutní připravenost a vůdcové nekomunistických stran potvrdili svou naprostou slabost a zmatenost v čelení komunistickému náporu. Kdybych zde dnes měl použít heslo Václava Havla jím pronášené o nějakých těch čtyřicet let později během pádu bolševiků - tedy jeho známou prúpovídku „nejsme jako oni“ - dodal bych, že bohužel nejsme jako oni, jsme obvykle zcela nepřipraveni, desorientováni a zrali k porážce po bezohledném úderu organisovaných škůdců. Nu, když jsem z Dejvic tenkrát kráčel ku Karlovu náměstí začal jsem si teprve plně uvědomovat pravděpodobný dosah onoho právě dokonaneho komunistického tahu, toho jejich nestoudného podvodu a nedovedl jsem pochopit jak mohl prezident Beneš takové očividné nestoudnosti ustoupit a dát tak přijetím demise nekomunistických ministrů pečet zdánlivé legality Gottwaldovu násilnictví. Nu, tak jako miliony mých spoluobčanů, byl jsem tehdy i já teprve učedníčkem a nezalcem sitě lži nazývaných odborně komunisty dialektický materialismus. Neboli cokoli, jakákoli rána pod pás, úplně všechno je dovoleno pokud to pomůže straně vyhrát. Ale protože „my nejsme jako oni“, obyčejně nakonec prohráváme. To mi tehdy ještě jasno nebylo. Havlovi to nebylo pak jasno ani po bolševickém předávání moci do jeho rukou. Nu prostě s nacisty a bolševiky nelze jednat podle pravidel civilisované slušnosti.

Když vyrazilo čelo našeho průvodu tím únorovým odpolednem z budovy techniky a zamířilo Resslerovou ulicí směrem k Jiráskovu mostu, ihned jsme mohli pozorovat změnu v chování kolemjdoucích. Ještě včera, ba vlastně ještě před několika hodinami byly pražské ulice přeplněny protigottwaldovskými davy - ale teď odpoledne byly ulice téměř prázdné. Ten tam byl rozruch minulých dní, kolemjdoucí jakoby se úzkostlivě ploužili kolem našeho průvodu s bázní v očích. Naš průvod šel také mlčky a bez provolávání hesel a sunul se pomalu směrem přes most k Malostranskému náměstí. Ale zaslechl jsem jednu starší ženu jak stísněným hlasem prohodila, jen tak jako do větru - chlapi, nechte toho, už se nedá nic dělat. Naším úmyslem ale bylo dorazit na Hrad na nádvoří před prezidentovu kancelář, vyvolat ho na balkon a ukázat mu, že my, pražští vysokoškoláci, s Gottwaldem nejsme. Bylo nás dost, abychom mohli prezidentovi ukázat, že noviny a rozhlas lžou.

A nebyli jsme si ani jisti, zdali náš protestní průvod od Staré techniky je tím jediným průvodem mířícím právě na Hrad. Kupodivu, policie se nikde neukazovala. Průvod se volně šinul k Malé Straně bez zábran - až před Malostranským náměstím se zastavil. Byl jsem asi někde v polovině a neviděl jsem co se odehrálo vepředu a nevěděl jsem ani, a dodnes nevím, kdo byl v čele průvodu. A teprve teď se objevila policie a průvod rozháněla. Protože tomu nebyly ani celé tři roky co odešli Němci a my jsme dobře věděli co nás může čekat, nebylo záhodno policii odporovat. K našim uším dolehly nejaké výstřely z Nerudovy ulice. Sám na vlastní oči jsem účinek té střelby neshlédl, ale později se proslýchlo, že několik chlapců bylo postřeleno a jeden snad i zabit. Protože průvodu jakoby vůbec nikdy nebylo bývalo a již dokonale zglajchšaltovaná media o něm mlčela, nevím dodnes co se tam v Nerudovce vlastně stalo. Ale bylo nám naprosto jasno, že bolševici rozpoutávají nový teror v naší zemi a že svoboda, i ta okleštěná poválečná svoboda, je ta tam. Ždali se prezident Beneš vůbec kdy dověděl o konaném průvodu a o úmyslu vysokoškoláků podpořit ho zůstane asi navždy neznámo. Snad jen prezident sám by byl mohl tuto otázku zodpovědět a kdoví, snad ji nějak i zodpověděl a někde si to i poznamenal a až další generace se jednou dovědí kolik on věděl a kolik mu bylo úmyslně zatajováno.

Po rozebraném průvodu jsem se přes Klárov vydal domů do Dejvic. Rozhlas už byl úplně ve znamení lži a diktatury - a všeobecná atmosféra se dala okamžitě přirovnat k poměrům za německé okupace. Poslouchal jsem rozhlasové zprávy v nichž byli opakovaně jmenováni odpůrci Gottwaldovy kliky a netrvalo dlouho a dověděl jsem se, že JUDr Štěpán Šindler je jedním z dobře známých nepřátel lidu. Šel mi mráz po zádech. Táta, kdysi sirotek a chudičký gymnasista, ruský legionář raněný v bitvě u Zborova, můj táta o němž jsem dobře věděl, že kdekomu dovedl pomáhat, to že je nepřítel lidu? Později jsem vypátral, že ta rozhlasová zpráva asi pocházela z pramenů kolem spisovatele Jana Drdy. Ten za německé okupace byl šéfredaktorem Lidových novin. Ale po svém návratu z koncentračního tábora v Buchenwaldu po šestiletém věznění ho ihned vystřídal Ferdinand Peroutka a bylo známo, že Drda opět aspiruje na ztracenou posici - a brzy se ukázalo, že mu k ní strana dopomohla a kraloval potom ihned v Lidových novinách dál. Můj otec byl přítelem básníka Josefa Macha a ten Drdu nesnášel a tak nějak se to tehdy asi zamíchalo. Nicméně slyšet z rozhlasu, že můj vlastní otec je zván nepřitelem lidu nebylo nijak příjemné. Táta byl už za první republiky členem výkonného výboru Československé obce legionářské a v ten den kdy byl náš studentský průvod rozebraný výbor obce zasedal v Legerově ulici na Vinohradech. Nikdy předtím jsem tam za otcem nebyl, ale ten večer jsem se tam za ním rozjel. Právě ten den se z londýnské návštěvy také vrátil Lev Sychrava, pomocník a důvěrník T.G. Masaryka za první světové války v Rusku, a podával legionářskému výboru zprávu o svém jednání v Londýně, kde proti všemu očekávání nezůstal. Přesto tátu z jednání pro mne vyvolali. Spěšně jsem ho informoval o té rozhlasové zprávě, kde byl nazýván „dobře známým nepřitelem lidu“, otec si oblékl zimník a svůj oblíbený širák a vydali jsme se na cestu elektrikou domů do Dejvic. Na tu cestu večerní Prahou asi nikdy nezapomenu. Ulice, ještě zcela nedávno oživené zástupy debatérů, byly prakticky vyliďněné. Václavské náměstí zelo prázdnotou - sem tam se objevil chodec, ale debatující hloučky rozrušených občanů zmizely. Jen pouliční ampliony vyřivávaly pochodovou hudbou a tramvaj zastavila, když z Vodičkovy ulice přecházel dlouhý průvod závodní milice s puškami na ramenou a se zdviženými pěstmi. Bylo únorové večerní chladno a pohled ze skoro prázdné tramvaje na opuštěné ulice byl nevlídný - to všechno jakoby věštilo nekalou budoucnost - abych teď použil výrazu z knihy spisovatele Edgara Dutky - život pod vládou „dělníků a rolníků v kožených

kabátech". Bylo mně tehdy sotva dvaadvacet a ta proměna pražských ulic prakticky ze dne na den na mne mocně zapůsobila. Otce jsem dopravil v pořádku domů, ale události právě prožitých dní mi nedávaly usnout. Končil den už v nové atmosféře násilí, surovosti a podvodu. A prezident Beneš mlčel a to jeho mlčení jakoby křičelo – zrada, zrada, zrada.

Netrvalo dlouho a dopad Gottwaldova „vítězství“ se projevoval všude. Začínalo se zatýkat a na řadě byli především političtí odpůrci komunistů. Začaly útoky přes hranice, především do americké zony okupovaného Německa, ale také přes Dunaj do Rakouska. To nebylo jednoduché, v Rakousku bylo třeba nejprve zvládnout dost nebezpečný průchod sovětskou zónou než se uprchlík dostal k Američanům nebo Britům. Tehdy ještě bylo možno také Šumavu prostě přelyžovat – nebylo ještě ostnatých drátů, nebylo elektrického proudu v těch drátech, nebylo ještě ani ozbrojených pohraničnicků a jejich vlčáků. Utíkal kdekdo – poslanci a činovníci nekomunistických stran, utíkl primátor Prahy a předseda strany národních socialistů dr. Petr Zenkl, Němci kdysi dlouhá léta v Buchenwaldu vězněný. Utíkal sociálně demokratický ministr výživy Václav Majer, zásadní protikomunista. Utíkali lidovci a ze Slovenska poslanci a ministři Demokratické strany. Štěstí měl Pavel Tigrid, někdejší hlasatel exilového londýnského rozhlasu během války – velmi populární žurnalista, příslušník lidové strany a protikomunistický publicista – ten odjel těsně před pučem do britské okupační zony Německa na předchozí pozvání. Utíkal prostě kdekdo koho čekalo zatčení a ne-li poprava tedy dlouhodobý kriminál. Museli rychle zmizet i vysokoškolská studentstva vůdci jako Emil Ransdorf. Během několika měsíců se pak ukázalo, že ho budou muset následovat i tisíce z universit vyloučených vysokoškoláků – a někteří nečekali a ihned raději odcházeli dokud byla cesta poměrně volná. Odcházeli i komunisty okradení majitelé výrobních podniků všeho druhu. A tato obrovská vlna uprchlíků den ze dne vzrůstala. Komunisté okamžitě přišli s termínem „zrádní emigranti“ – a rozhodně nikoli exulanti. Gottwald a jeho bolševičtí náhončí spustili železnou oponu i kolem Československa. Ta se sice trošinku nadzvedla v roce 1968, ale odstraněna byla pak až v listopadu 1989. Na Československo se snesla dlouhá temná noc.

Dvacátého pátého února 1948 dohořelo světlo československé svobody, třebas to bylo i jen blikotavé světélko. Nastala tma. Dubčekovští komunisté, tak zvaně reformovaní, mají ovšem jinou versi toho „vítězného“ února. Protože se oni sami na tom únorovém vítězství velice aktivně a s elánem podíleli. Nebyl to puč, říkají, bylo to více méně legální převzetí moci. Všechno bylo vlastně zcela v pořádku, pokračují. A patřil mezi tyto výborníky nejeden „hrdina“ pražského jara. Patřil mezi ně generál Ludvík Svoboda, jeden ze zrádců presidenta Beneše, horlivý vůdce závodních milic Smrkovský, později miláček dubčekovců, ovšem i Dubček sám – komunista na slovo vzatý o jehož odporování teroru nebylo do roku 1968 nic známo. Patřil tam i takový spisovatel Jan Drda, zčistajasna přetvořený na reformátora a zastávce socialismu s lidskou tváří, ale někdejší houževnatý propagátor Gottwaldovy předúnorové i poúnorové linie. Patřily tam i desítky českých a slovenských básníků a umělců, Nezval, Kohout, Laco Novomeský, extraobdivovatelky kremelských zaklínadel básnička Marie Pujmanová a spisovatelka Marie Majerová, patřil tam kdekdo z té dubčekovské smetánky. Celá ta tlupa teroristů kolem únorového puče, pokud se dožila sovětské invase, všichni ti dřívější propagátoři diktatury proletariátu se proměnili jakoby přes noc na anděly socialismu s lidskou tváří, v únoru tehdy oni prý nic, oni muzikanti, a února jakoby ani nikdy nebylo bývalo. Nastolení bolševické diktatury v roce 1948 jakoby se ani nikdy nebylo vůbec odehrálo. Jakoby nebylo bývalo ostudné popravy Milady Horákové a skonu mnoha jiných obětí bolševické perverse jimi kdysi hlučně schvalované. To se prý buď vůbec nedělo, anebo se to dělo podle „tehdy platných zákonů“, argumentují.

Ale já tehdy, po komunistickém dobytí politické moci holým násilím, podvodem a lží, jsem poprvé v životě začal zcela vážně pomýšlet na exil.

*****

CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě

15.30 -16.30 hod. vždy v sobotu: 6. a 20. října

Volejte Jane 0438 014 125 pro dny v listopadu

*****

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Není tomu tak dlouho co jsem slyšel v kroužku českých debatérů povzdechy nad očkávanou porážkou naší řeči internetovou angličtinou. Že se mi krev počala pěnit nemusím jistě zvláště dokazovat, leč dalšímu odposlechu jsem nebyl s to zvědavostí odolat. Poplakávalo se, hořekovalo, flinta se užuž ocitala v žitě. Prosím vás, ti lidičkové lámali hůl nad proniknutím skupinky amerických zaklinadýlek do naší vzorně vytríbené mateřštiny. Nu, nálada se pomalu schylovala k pronesení nekrologu. Ústa jsem pevně pro jistotu držel za dvěma zámky. Vzpěněná krev mě však nakonec přece jen dohnala k tomuto internetu a jentaktak jsem ho nerozdrtil kladivem. Proč že drtit internet kladivem? Nu prostě proto, že naše milá čeština si dosud nevymyslela své vlastní slovo pro ten ďábelský vynález. Třeba i takovou nějakou mezisít, skrzesít, skrzklik či terňák – ať už to zní jak zní, jen aby to tu už bylo. Kladivo jsem ale nakonec přece jen dal stranou a pouštím se teď do žhavě vášnivé obrany své rodné řeči.

Jistě jste si povšimli, že ten kroužek skoropozůstalých poplakával. Mohl plakat, leč on pouze poplakával. Najust jenom poplakával. A to jenom proto, aby se ta angličtina moc nenaparovala. Plakat, poplakat, poplakávat – ať si to ta anglická řeč zplácaná buhví z jakých materiálů z buhví jakých koutů Evropy přeloží, jestli to vůbec dokáže. Nu jen si to tak pobroukávám – mohl jsem si i jen pobrouknout – jen si to ale tak pobroukávám a už zahlédnu z brány Blanika vyrážet – ano, mohl i jenom vyrazit, leč on vyrážel – tedy uzřel jsem vyrážet, jako na zavalanou, generála Sloveso. Meč vytasený, v rozpáleném hledu posvátný plamen rozlícení, samozřejmě na bílém oři, a za ním oni bájní blaničtí hrdinové seřazeni do vzorného šiku a připraveni za generálem na jeho povel vyrazit a vytmavit těm Anglosasům zač je té češtiny loket. Internetu se nelekejte, na majlík nehleďte vykoptal jsem nadšeně, opomenuv použit substantiva e-mail. No prostě jsem se myslí užuž ocital u Tachova či tam někde kolem onoho kraje a husitské ženy užuž svlékaly spodničky, aby je vhadzovaly do vln rybníku před křížácké jezdce, užuž se koně křížáků počínali zaplétat do těch zrádně namočených spodniček – když tu se vzpamatovávám z toho válečného pokřiku, štípám se do tváře a počínám rozehrávat, věren počátečnímu popudu, internetovou klávesnici. Arthur Rubinstein prostě hadr.

Generál Sloveso však najednou klidně seskočil ze svého bílého oře, pohleděl mně mužně do tváře – skoro jsem čekal, že mě vypeskujе za tu byť pouze imaginární scénku se svlékajícími se husitskými pannami – a nehnuv ani brvou a s klidem převahy bojovníka jistého si vítězstvím pouze se mě dotázal, kdeže by našel ten truchlicí kroužek českých defaultistů. Poznávám, že se mohl i dotazovat, on se však jen dotázal, ten šibal, jakoby na potvrzení své nesporné převahy. Nu prostě, vážení čtenáři, naše sloveso generálem opravdu je. Byla o tom řeč, byly o tom řeči už vícekrát, ale významejme to naše sloveso další připomínkou. Podtržením. Naše české sloveso asi nebude nijak obzvláště vyjimečné mezi rodinou sloves slovanských, je ale to české sloveso propracováno do těch nejobdivuhodnějších jemností. Slyšme, přátelé, slyšme pilně a poslechněme alespoň úryveček té slávy, těch pokladů. Poslouchejme. Je to pastva pro oko i ucho.

Vstupovat/vstoupit. Vzestupovat/vzestoupit. Sestupovat/sestoupit. Ustupovat/ustoupit. Zastupovat/Zastoupit. Přístupovat/přistoupit. Nastupovat/nastoupit. Rozestupovat/rozestoupit. Dostupovat/dostoupit. Přestupovat/přestoupit. Kupovat/koupit. Nakupovat/nakoupit. Vykupovat/vykoupit. Zkupovat/zkoupit A tak dále – prostě celé dlouhatánské řady pokrevních příbuzných a to jak dokonavých tak nedokonavých. Neopomeňme ale ani ty trumfy – jít a chodit. Brát a vzít. Jdu do školy, chodím do školy. Vezmu. Beru. Budu brát. Dokonce někdy i poberu i když nikdy, nikdy, nikdy nebudu vzít. Vypusťte z úst že budete si vzít kabát a budete jít na procházku a jste okamžitě prozrazeni.

Takže ta vojna o ten internet je jenom jakousi pouhou neduživou bitvičkou. Někaké to slůvko či slovíčko si z té mrazy spálené, osekané a nedomrlé angličtiny snad tu a tam vypůjčit můžeme, ale to dokonalost češtiny z rovnováhy nevyvede. Na naše sloveso angličtina prostě nikdy neměla, nemá a mít už asi mít nikdy nebude. Na české sloveso nemá ani němčina a jiné germánské jazyky a uznejte, těch pár vejšplechtů kolem moderních vymožeností jako je internet naší vytríbenou, pikantní a všemi filologickými mastnými mazanou řeč zdolat nemůže. A to jsme jenom jakoby nakousli ty čáry,

tu magiku kolem sloves. Nu, zkuste vysvětlit svým anglicky švitořícím přátelům pojem dokonavosti a nedokonavosti a zcepeníte. Nezcepení-li pohříchu dříve oni.

Nepohnuv brvou, generál Sloveso vložil vytasený meč opět klidně do pochvy, vsedl na kůň a zvolna se vracel k bráně onoho etymologického Blaníku. Meč ani nemusel utírat. Zkoprněle jsem mu zamával na odchodnou a vduchu jsem mu děkoval, že ty mnou vzpomenuuté a jižijí husitkami svlékané spodničky jakoby byl přehlédl. I když já je nepřehlížel, pardon, nepřehlédl, přehlédnout nemohl. Když ale našinec použije/používá dámské prádelko jenajen ku gramatickým dokazováním, nemůže být přece trestán/potrestán. Nuže tedy, hloučku českých truchlících, takměř již nekrológ šeptajících poraženců, hlavu vzhůru, žádnou můru, argumentů máme fůru.

Leč abych nezapoměl. Ten generál Sloveso, než se za ním a za jeho ořem zavřela opět brána naší bájně hory, zastavil nonšalantně svého bělouše a otočiv se zvolna ku mně - posměšně na rozloučenou prosykl: A to ste nás helejte burcoval krs takovoudlec volovinku?

Můj nový domov Austrálie Miloš Ondrášek *České listy*

Jan Kratochvíl založil v Brně K 2001, Společnost pro kulturu a dialog. I když sám nikoliv exulant, vzal si za úkol zmapovat textově i obrazově český a slovenský exil 20. století. V rámci tohoto projektu vydal osm publikací a několik dalších mimo tuto tematickou řadu. Tento velmi náročný úkol ještě spojil s pořádáním výstav věnovaných exilu v nejméně 15 evropských a australských městech. Kromě toho buduje Kratochvíl v Brně Muzeum čs. exilu.

„Domov“ mám jen jeden, nemůže být ani starý ani nový, nalézá se v srdci Evropy – v Austrálii žiji s rodinou 37 let a jsem zde „doma“. Čeština si tento rozdíl výrazů a citů může dovolit. Toto přesvědčení navazuje na v roce 2006 vydanou publikaci Jana a Sabiny Kratochvilových „My New Home Austrálie můj nový domov“. Pro mě i gramaticky nešťastný titul. Je to velkoformátová (21 x 30 cm) kniha, vydaná nákladem autorů s finanční pomocí Ministerstva zahraničních věcí a pod záštitou prezidenta České republiky Václava Klause a prezidenta Slovenské republiky Jána Gašparoviče. Úvodem jsou v knize zařazeny statě o čs. emigračních vlnách, desinformačních akcích StB, uprchlických táborech a o čs. exilových organizacích politických, náboženských, sportovních a rekreačních. Je připojen přehled v Austrálii vydávaných exilových časopisů. Jádrem publikace pak tvoří jakási fotograficky ilustrovaná životopisná encyklopedie věnovaná 130 krajanům, kteří se usadili v Austrálii. Žije nás zde kolem dvaceti tisíc. Našich synů a dcer, kteří se stále hlásí k českému či slovenskému původu a pro které je již Austrálie skutečně domovem, si kniha až na jednu výjimku nevšímá.

Z knižně výtvarného hlediska je to publikace prvotřídní, i když fotografie, která tvoří titulní stránku přebalu a vazby je v negativní obrácené projekci, ale ti, kteří zde nežijí, si to neuvědomí. Otázkou pak zůstávají některé ilustrace, které nemají obsahový význam a zejména to, že fotografie-portréty někde nepatří k danému vstupu, tj. na stránce o Vaškovi je fotografie Pepíka. To ovšem není vina výtvarnice Sabiny Kratochvilové, ale redaktora Jana Kratochvíla. Ten má na svědomí více hříchů. Hlavní je ten, že stránky nejsou číslovány a chybí obsahový rejstřík, takže orientace je více než obtížná. Titul na první stránce je odlišný od toho v tiráži, nemluvě již k tam obsažené pravopisné chybě. Toto je další potíž, text neprošel jazykovou korekturou. Jestliže některý krajan se vyjadřuje nespisovně a zřetelně vyplývá, že jde o citát, to bych toleroval, což ovšem již není možné jinde. Silně vyplývá sémantická nevyrovnanost textu. Někteří vypravěči se neřídí skutečností, někteří pozapomněli, někteří si přidali, něco vynechal vydavatel, chybí křížová kontrola údajů. Každý medailon je doprovázen anglickým překladem – četl

jsem jen jeden a rval jsem si šediny.

Uvažuji nad tím, podle jakého klíče si Jan Kratochvíl vybíral dotazované. Kriterium zasloužilosti je velmi diskutabilní. Poznámávám, že jsem zařazen i se svou manželkou a dvěma psy – nezdůrazňuji tedy ze žárlivosti. Mám na mysli jakost a hodnotu této publikace. Jde o ojedinělou příležitost, která se mi bohužel jeví jako promarněná. Knihu uvítají ti, o kterých se píše, pokud ovšem na jejich stránce neřádl redakční šotek. Uvažuji také nad tím, co publikaci řekl prezident a ministr zahraničních věcí, když byla jimi zaštitěna.

*****

CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě

15.30 -16.30 hod. vždy v sobotu: 6. a 20. října

Volejte Jane 0438 014 125 pro dny v listopadu

*****

FOR YOUR HEALTH AND HOLIDAY LUHAČOVICE SPA

**One of the nicest spas in Czech republic for relaxation and
for your soul and body wellness.**

*Spa treatment is based on the local mineral springs healing power
combined with latest treatment and rehabilitation method. Luhačovice
offers not only treatment and stay in a beautiful natural setting, but
also possibilities for sports, entertainment and social life.*

Your stay: weekend, few days, one week or more.

**Real value - cost of one week: 7 accommodation with breakfast,
physician consultation, 5 treatment procedures starts from \$A240.**

**Your friend NCN TRAVEL based in Prague will satisfy all your demands:
Air flights, transfer to Luhačovice, accommodation and trips in Czech
republic, tour guide and all your needs.**

**For bookings and more information contact: VIC NOVAK
[02] 91306781 mobile 0411984469**

Vladimir Gazdik

LL.B. (UNSW)
Solicitor and Barrister

Address for correspondence -
Suite 13, 41 Rawson Street
BPPING NSW 2121

Telephone: 1300 799 615

Fax: 1300 799 618

Mobile: 0407 937 156

Email: vladimirgazdik@clarendene.com.au

*"Experts in the preservation, maintenance
and transfer of wealth within the family"*

- Powers of Attorney and Enduring Guardianship
- Family Trusts
- Self Managed Superannuation Funds
- Sophisticated Wills incorporating testamentary trusts where clients are concerned about taxation and asset protection issues
- Probate and administration of deceased estates, Family Trusts and Self Managed Superannuation Funds
- Business Succession Agreements

ČESKÉ A SLOVENSKÉ DIVADLO V ZAHRANIČÍ (CZECH AND SLOVAK THEATRE ABROAD)

East European Monographs, Boulder, Co, USA, Distributed by Columbia University Press, New York 2006.

Na své cestě do sokolské knihovny v Sydney se redakci Věstníku dostala do rukou zásluhou dr. Olivera Fialy tato vzácná kniha, která se zdá být jedinečným historickým dokumentem zachycujícím dění za několik posledních desetiletí v českých a slovenských divadelních kruzích ve Spojených Státech, v Kanadě, v Austrálii a v Londýně. Tuto bohatě ilustrovanou knihu vydala v coloradském Boulderu loutkářka Věra Bořkocová a mezi přispěvateli je právě také dr. Fiala, dlouholetý člen a pracovník australské odbočky SVU a profesor činný v divadelním odboru University of New South Wales. Kniha bohužel postrádá seznam a není tedy snadné proplést se jednotlivými statěmi, ale to není nesnáz nepřekonatelná.

Naši pozornost samozřejmě budí především kapitola Olivera Fialy o divadle v Austrálii. Je to příspěvek velmi obsažný a poctivě zachycující historii a osudy divadel a divadelníků v Melbourne, v Adelaidě a v Sydney. Nemůže být pochyby, že tak podrobné zachycení australské divadelní scény si vyžádalo značného úsilí, i když – n rozdíl od situace v Americe, kde se hrálo české divadlo již v devatenáctém století – české divadlo v pátém světadílu se datuje teprve od padesátých let minulého století, kdy přišla vlna pouňorových utečenců. Jde také ovšem pouze o divadlo ochotnické, přestože se na něm podílela celá řada divadelních odborníků. Informace o melbournském ochotnickém divadle získal Oliver Fiala, jak sám poukazuje, z dosud nepublikované kroniky A. Rosenfelda chované v melbournském Sokole. V Melbourne se udržovalo české divadlo, jak se dočítáme, mezi léty 1954 a 1981, a v té době bylo provedeno 101 představení šedesátipěti divadelních kusů, což jsou čísla téměř závratné výše a zasluhují nepokryté úcty. Tak jako ochotnické divadlo melbournské i podobné divadlo v Adelaidě podle Fialy našlo kořeny mezi českými exulanty v padesátých letech. Jeho činnost se tam rozvíjela kolem Československého klubu – čítajícího v devadesátých letech stodevadesát českých a deset slovenských členů.

Nás Sydneyjské ovšem především upoutává Fialovo vyprávění kolem českého divadla v našem městě. Ve svém živém podání autor znovu přibližuje postavy dnes již málo známé leč v padesátých letech nechybějící při pořádání žádné české kulturní události.

Znovu před nás předstupují známé postavy Alexe Mirského, Vlasty Vlažné, Jiřího Kačera a dalších a dalších členů tehdejších divadelních souborů. Mirský za války působil v českém vysílání z Londýna, Vlasta Vlažná sem přišla jako mladá herečka z Jihočeského divadla - vždycky vzpomínala jak se v divadle vlastně narodila matce herečce skoro přímo na jevišti – a Jiří Kačer se ocitl v exilu jako člen Vinohradského divadla s jednou nohou v Národním. Právětak později došla Eva Sitteová se svým Mini-theatre byla původně členkou městských divadel pražských. Hercem z povolání byl i Slávek Forster. Bylo tedy sice České divadlo v Sydney svou podstatou ochotnické a hrálo v padesátých letech i později výlučně pro češtinu ovládající diváky, ale mezi herci nechybělo profesionálů. Profesionálem byl i Ludvík Kantůrek se svým odborným vybavováním scény a jeho kolega Podkarpatorus Sofilkanič, oba také pracující pro české filmové studio rodiny Kabrielů. České divadlo v Sydney zahájilo činnost v roce 1953 Jiráskovou Vojnarkou následovanou Grandhotelem Nevada, a do roku 1959 nastudovalo a sehrálo devět kusů. Potom se na jedenáct let odmlčelo a další činnost zahájilo zase až v roce 1970 za finančního přispění Jana Domabyla veselohrou *Bocing Boeing* za režie Vlasty Vlažné. Hrálo se většinou v Maccabean Hallu a tam se nakonec české divadlo rozloučilo hrou *Kde je pan Barnabáš?* Potom připravila Vlažná ještě pro Sokol *Fidlovačku*, ale v roce 1972 hrálo České divadlo jako takové naposledy. Vzpomeňme ale ještě s Oliverem Fialou několik divadelních titulů z repertoaru Českého divadla v Sydney – *Prolhaná Ketty*, *Cudný pan Don Juan*, *Tři dámy s pistolí* a *Prosím, pane profesore, než se odtrhneme od jeho významné historické divadelní studie*. Jeho studie ovšem pokračuje za rok 1972 a přibližuje nám i potomním postavy *Dáši Bláhové*, *Kateřiny Ivákové* a jiných osobností kolem hrani i režirování v Sydney a cudně se také zmiňuje o vlastní záslužné práci – mezi jiným i o adaptaci hry *Ze života hmyzu* provedené v sydneyjském *Independent Theatre*. České herečky v Sydney - *Dáša Bláhová* a *Eva Sitteová* – se také podílely na filmovém umění, Blá-

hová v televizním seriálu Neighbours a Sitteová v australském velkofilmu jako sovětskými agenty unášená paní Petrovová. Kateřina Iváková inscenovala a režirovala v sydneyjském Bondi Pavilion divadelní montáž Praga Caput Regni. Velmi oblíbená a českým obecnstvem vždy vroucná akklamovaná herečka Jana Reichová pořádá-ovala po dlouhá léta nezapomenutelná kulturní představení. Oliver Fiala poctivě do svého díla zahrnul zřejmě všechny na divadelní tvorbě v Sydney se kdy podílejší osobnosti. Nezapomněl ani na loutkařku Lenku Muchovou.

Věra Bořkovcová se eminentně zasloužila o dějiny českého divadla v zahraničí a vydala knihu nesmírné ceny – ceny jako součásti práce českých exulantů i emigrantů z dřívějších dob v USA. Nejsou ovšem v její knize zahrnuta divadla ve Vídni, v Chorvatsku a jinde, Bořkovcová se zřejmě omezila na země jazyka anglického. Příspěvek dr.Olivera Fialy nutno cenit jako australské unikum, protože dosud nikdo neuveřejnil historii podobného druhu dění kolem českého divadelnictví v Austrálii. Čeští divadelníci především, na tomto i onom světě dnes dlící, a vůbec i my všichni ostatní bychom mu měli vyslovit nejvřelejší dík i úctu za živou, důstojnou a historicky významnou práci. Per opera ad astra.

B.Š.

Kvalitne plechove hracky z Ceskej Republiky, vyrobce "KOVAP", vyse 60 druhu, mame auticka, nakladaky, tractory ZETOR s prislusenstvim, jeraby, caravany, autobusy, atd.

Koupit hracky-log on www.mrcollector.com.au nebo zavolajte na 02-93112659, mobil-0403314483-Peter nebo Scott na 0402306831 [v anglictine]oficialni agent pro Australii a Novy Zeland. email adresa-info@mrcollector.com.au

+++++
**České mše se konají v 11.30 ve Strathfieldu v kostele svaté
Marty každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci.**
+++++

**SOKOLSKÁ KNIHOVNA OTEVŘENA PRO
PŮJČKY KNIH A VIDEOKAZET OD ÚNORA DO
LISTOPADU VŽDY V PÁTEK VEČER OD 20 DO 21 HODIN.
VOLEJTE RAYE ČERNÉHO tel 02 9451 4886
nebo PETRA ČERMÁKA tel 02 9981 4765**
#####

H. G. Mayer & Co.

METROPOLITAN TAXATION SERVICES (BANKSTOWN) PTY. LIMITED
ACCOUNTANTS & TAXATION CONSULTANTS

Phone: 9707 1833

All Mail to:
P.O. Box 58
Yagoona 2199

Cnr Dutton St, & The Crescent,
Yagoona 2199

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2007 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2007. Šek nebo Money Order prosím vystavte na „**Sokol Sydney Ltd**“. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

Příspěvky 2007	\$ 25.00
Příspěvky 2006 (pokud nezaplacené)	\$ ..... (\$ 25.00)
Dar na Věstník	\$ .....
Dar na údržbu Národního domu ...	\$ .....
Celkem	\$ .....

**VEZMĚTE, PROSÍM, NA VĚDOMÍ NOVOU ADRESU PRO
ZASÍLÁNÍ VŠECH PLATEB: SOKOL SYDNEY LTD,
16 GRATTAN CRESCENT, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

FREE LOAN CAR
All Vehicle Servicing & Repairs!

Daniel Chermak, Owner and Technical Director

We Wash & Vacuum Your Car!

209 Pittwater Rd, Manly

Ph: 9976 3255 Also open Saturdays 7.30 - 12pm

**SOKOLSKÁ RESTAURACE V NAŠEM
NÁRODNÍM DOMĚ**

JE OTEVŘENA KAŽDOU SOBOTU OD 14 DO 21 HOD.

RESERVACE PRO VÍCE NEŽ 12 HOSTŮ V DOBĚ DLE DOHODY

NABÍZÍME ČESKÁ A SLOVENSKÁ JÍDLA - ZÁKUSKY

JSOU NAŠE SPECIALITA. VŠE SI JE MOŽNO ZAKOUPIT

I PRO ODNESENÍ DOMŮ. PROSTORY MAJÍ

KLIMATISACI VČETNĚ ODDĚLENÉ MÍSTNOSTI PRO

SVATBY A JINÉ SOUKROMÉ OSLAVY. VELKÉ

BEZPLATNÉ PARKOVIŠTĚ. VELKÝ VÝBĚR NAŠICH PIV

I MINERÁLNÍCH VOD. SLEVA PRO ČLENY SOKOLA

A PRO STUDENTY.

MÍSTA SI JE NUTNO PŘEDEM RESERVOVAT

NA: 4987 4767, MOB 0410 413 093,

V SOBOTU NA 9452 5617

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm.

Nohejbal: **RING PAVEL Mob. 0419 872 835**

Volejbal: **Young team:** Sunday afternoons

Friday team: Every Friday night

Saturday team: Saturday afternoons 4.30 pm

on the dates advertised for children's
gymnastics on the pages of this issue.

Children: Same Saturdays as volleyball above from 3.30 to 4.30 pm
on the dates advertised on the pages of this issue.

Call Jane 0438 014 125

Other sport activities: Any time by arrangement to fit-in with the above.

FOR HALL BOOKINGS RING PAVEL Mob. 0419 872 835 .

Restaurant / Dining:

Our favourite dishes in air-conditioned comfort.

OPEN: Saturdays 2 pm to 9 pm. Other opening times can be
arranged for parties of more than 12 guests.

FOR MORE INFORMATION AND BOOKINGS RING

4987 4767 Mob. 0410 413 093 or SAT 9452 5617

BOOKINGS ESSENTIAL

RESTAURANT IS CLOSED ON SUNDAYS

**FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS
WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK",
SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:**

www.sokolsydney.com

LIBRARY: Friday 8pm to 9 pm February to November

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel

\$ 25.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00

Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00

Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00

Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undeliverable return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

POSTAGE
PAID
AUSTRALIA